

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทอตบู่โต ปญญารโ
(ทรงบู่ทองสูง ปญญารโ)

วัดป่าไม้จรรน
บ้านหนองโจ้ ตำบลทุ่งโป่ง
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแยกตามประเภท

๑. สาขาเกษตรกรรม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	เกษตรกลุ่มเลี้ยงโค	นายสุพจ สร้อยรักษ์	๑๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	เกษตรพอเพียง	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๘๒-๕๖๘๒๐๒๒
๓	เกษตรพอเพียง	นางจรรยา สุขโนนทอง	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๔	กลุ่มเลี้ยงโค	นางศิริณีทิพย์ นารี	๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๙๒-๙๑๘๓๕๘๔
๕	เกษตรพอเพียง	นายเขาวลิต ศรีชาทุม	๔๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๖	กลุ่มเลี้ยงไก่	นายสุวัฒน์ พลเยี่ยม	๗ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๗	กลุ่มหมูหลุม	นางมาลาวดี บุญหลง	๔๔ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๖-๔๙๖๘๔๙๗
๘	เกษตรพอเพียง	นางสาวกานดา ชมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๘-๖๙๓๘๘๐๑
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียง	นายทองใบ ต้นโล่	๔๐ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	กลุ่มเลี้ยงโค	นายเกษมศักดิ์ หนองผือ	๔๙/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๙-๒๗๘๘๐๘๒
๑๑	เกษตรกรเลี้ยงหมอนไหม	นางบัวกี สารบรรณ	๖๔ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๒	เกษตรพอเพียง	นางฉลาด ไชยลา	๑๑ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๑-๐๕๓๖๖๐๕
๑๓	เกษตรพอเพียง	นายสังวาล ผาจง	๒๓๕ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๒-๑๐๗๗๔๘๙
๑๔	เกษตรเพาะเห็ด	นางสาวสุดใจ โยขารี	๑๖๓ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๙๖-๐๕๗๕๐๘๓
๑๕	เกษตรพอเพียง/กลุ่มเลี้ยงไก่	นายสุวรรณรัตน์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๓๐๑๐๑๔๐
๑๖	เกษตรพอเพียง	นางสาวปวีร์รักษ พลเยี่ยม	หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๙-๑๔๘๓๒๙๐
๑๗	เกษตรพอเพียง	นายถาวร สันเสนาะ	๘๙ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๐๔๙๖๙๔
๑๘	กลุ่มเลี้ยงไก่	นายเพียร ผาจง	๑๕๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๐-๘๙๕๓๐๐๔
๑๙	กลุ่มเลี้ยงไก่	นางบุญรัตน์ หนองผือ	๑๙๕ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๒๐	กลุ่มหมูหลุม	นายพุดชา อักษรศิริ	๑๗๙ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๖๓-๐๖๗๒๘๙๗
๒๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียง	นายคำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๒	เกษตรพอเพียง	นายนิรันดร์ บุตรดาชุย	๑๖๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๑-๕๔๖๕๐๕๓

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายสมัย จอมชัยภูมิ	๕๐ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายถนอม วรรณพัฒน์	๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๓	การทำเครื่องจักสาน	นายเลี้ยง ศรีคำภา	๓๕ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๔	การทำเครื่องจักสาน	นางบัวเขียว สำราญบำรุง	๒๓ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	การทำเครื่องจักสาน/ทอผ้า	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๖	ศูนย์ล้อไม้	น.ส.เกษราภรณ์ หลวงจันทร์	๑๑๖ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๕-๖๗๒๖๓๔๖
๗	การทำเครื่องจักสาน	นายบุญชู เพชรคง	๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๘	การทำเครื่องจักสาน	นายประเส ภัคดีบัณฑิตย์	๖๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๙	กลุ่มทอผ้า/ทำไม้กวาด	นางวิจิตร กุลขาว	๗๔ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ	นางวาสนา จันทร์ประเทศ	๖ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๙๔-๐๖๔๘๒๔๓
๑๑	การทำเครื่องจักสานหมวก	นางบุญคำ หนองผือ	๙๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๓-๖๘๐๑๗๓๑

๑๒	การทำเครื่องจักรสาน	นายอรุณ โชคลา	๑๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๗-๑๑๓๓๙๘๑
๑๓	การทำเครื่องจักสาน	นายแสวง ศรีปราช	๒๗/๑ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๔	กลุ่มทอผ้าไหม	นางเสาร์ ผาจง	๓๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๖	การทำเครื่องจักสาน	นายด้วง โชคลา	๙๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๕-๕๖๓๓๑๙๒
๑๗	การทำเครื่องจักสาน	นายบุศดา ผาจง	๓๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	
๑๘	การทำเครื่องจักสาน	นายเทียว โชคลา	๑๐๒ หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยยาง	-
๑๙	ทอเสื่อ/ทอผ้า	นางบัวศรี โชคลา	๑๘๒ หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยยาง	-
๒๐	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายบัวสี ดีบุตร	๘๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	
๒๑	การทำไม้กวาดทางมะพร้าว	นายบุญโฮม สวัสดิ์นาที	๕๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๒	กลุ่มทอผ้าไหม	นางอุดม ไสงาม	๔๓ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๓	การทำกลอง เกรียน งานฝีมือต่างทุกชนิด ฯลฯ	นายดำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	การนวดแพทย์แผนไทย	นางศุภลักษณ์ ผิวสว่าง	๕๙ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	การนวดแพทย์แผนไทย	นางคำมาย จันทร์ทาฟ้าเหลี่ยม	๔ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๓	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นายประยูรย์ ไชยมาตย์	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๔	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นายชาย ไชยมัง	๔๐ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	หมอนวดแผนไทย	นายทองพูล ตุ่นเฮ้า	๔๓ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๙-๗๙๙๘๓๖๕
๖	หมอนวดแผนไทย	นางนุรัตน์ กุลขวัญ	๘๑ หมู่ที่ ๕๓ บ้านหนองฝือ	-
๗	หมอนวดแผนไทย	นางรับพร จันทรประเทศ	๒๒๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๖๑-๙๖๑๗๘๐๙
๘	หมอนวดแผนไทย	นางยุพา ลิโป้	๑๔๗ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๖๗๒๖๘๖
๙	หมอนวดแผนไทย	นางกอนทน ตลับเงิน	๑๕๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๐-๑๗๙๕๕๔๐๗
๑๐	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นางสมศักดิ์ อักษรศิริ	๑๐๑ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๑	นวดแผนไทย	นางสมบัติ ภูมิพิมพ์	๑๘๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	หนองฝายบ้าน (สระน้ำชุมชน)	คณะกรรมการหมู่ที่ ๑	- หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	สวนป่าสาธารณะหมู่บ้าน	นางสาวกานดา ชมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๘-๖๙๓๘๘๐๑
๓	เพาะกล้าพันธุ์ไม้ยางนา	นายบรรจง โชคลา	๙๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๔	เพาะกล้าพันธุ์ไม้ยางนา	นายไว้ หนูเที่ยง	๓๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๕	เพาะกล้าไม้	นางศศิณิกา มุลตรีศรี	๑๕๘ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๘-๗๓๓๙๔๕๒
๖	เพาะกล้าไม้	นางยุพา ลิโป้	๑๔๗ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๖๗๒๖๘๖
๗	มูลนิธิพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิต	นายแพทย์ประเวศ วะสี (ศูนย์คำคุณ)	หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	
๘	เพาะกล้าพันธุ์ไม้	นางสายรุ้ง สีพันล้า	๓๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	
๙	อนุรักษ์ป่าสาธารณะถ้ำช้าง	นายทองหล่อ ดีบุตร	๒๙๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๓-๔๑๖๗๓๒๗

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	กลุ่มเกษตรทำสวนพืชผักทั่วไป	นางอ้วน สังขศรี	๓๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	กองทุนหมู่บ้าน	นายสุพจน์ สร้อยรักษ์	๑๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายเสถียร จันทาฟ้าเหลี่ยม	๓๗ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	๐๙๙-๐๑๔๓๒๓๐
๔	กองทุนหมู่บ้าน	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๕	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นางกิตติยา สมปัญญา	๓๗ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๖	กองทุนหมู่บ้าน	นายวงเดือน สำราญบำรุง	๖๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๙-๖๙๒๐๘๑๘
๗	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายวงเดือน สำราญบำรุง	๖๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๙-๖๙๒๐๘๑๘
๘	กองทุนหมู่บ้าน	นายพิชิต หลวงจันทร์	๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๑-๔๓๗๐๑๕๕
๙	ร้านค้าชุมชน	นางปสุตา ชมจันทร์	๔๕ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๔-๔๖๗๒๑๗๔
๑๐	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายพิชิต หลวงจันทร์	๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๑-๔๓๗๐๑๕๕
๑๑	กองทุนหมู่บ้าน	นายสุบิน หนองผือ	๑๙ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๒	ร้านค้าชุมชน	นายสมัย หนองผือ	๗/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายเกษมศักดิ์ หนองผือ	๔๙/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๙-๒๗๘๘๐๘๒
๑๔	กองทุนหมู่บ้าน	นายนิกร ปีนคำ	๙๙ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๓๓๑๔๘๙๗๓
๑๕	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายนิกร ปีนคำ	๙๙ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๓๓๑๔๘๙๗๓
๑๖	กองทุนหมู่บ้าน	นายวีระพงษ์ มุลตรีศรี	๑๖๖ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๗	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายสุวรรณรัตน์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๓๐๑๐๑๔๐
๑๘	กองทุนหมู่บ้าน	นายกองพัน หนองผือ	๑๒๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๗๓๓๔๙๕๒
๑๙	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายบันพันธ์ แก่นมุย	๗๖ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๑-๒๒๗๖๑๑๘
๒๐	กองทุนหมู่บ้าน	นายไพฑูริย์ โชคลา	๑๓๔ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๘๐-๑๘๓๑๑๒๑
๒๑	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายไพฑูริย์ โชคลา	๑๓๔ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๘๐-๑๘๓๑๑๒๑
๒๒	กองทุนหมู่บ้าน	นายประภาส ทองโคตร	๑๘๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายนิรันดร์ บุคตาชุย	๑๖๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๑-๕๔๖๕๐๕๓

๖. สาขาศิลปกรรมและพานบายศรี

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางปราณี พลกล้า	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๒	สรภัญญะ	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๘๒-๕๖๘๒๐๒๒
๓	สรภัญญะ	นางประภัสร์ชร แสงปัญญา	๑๐ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๔	สรภัญญะ	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๕	พานบายศรี	นางสาวกานดา ชมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๘-๖๙๓๘๘๐๑
๖	สรภัญญะ	นางบุญสิน กุลขาว	๑๐๕ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๕-๐๑๐๐๘๔๙
๗	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางสำฤทธิ์ โนสว่าง	๔๕ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๘	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางทองย้อย ดันโล่	๔๐ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๙	สรภัญญะ	นางทองจันทร์ โชคลา	๑๑๑ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๐	สรภัญญะ/หมอลำ	นางนุรักษ์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๔-๕๑๙๓๐๔๐
๑๑	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางทองเลื่อน ฉลุทอง	๒๗ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๖๑-๗๗๑๐๘๑๑

๑๒	หมอปราหมณ์สุ่วชัย	นายอภิรมย์ เทียมกัน	๑๓๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๓	สรภัญญะ	นางสาวปวีร์วิรัช พลเยี่ยม	๑๖๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๘-๑๔๘๓๒๙๐
๑๔	สรภัญญะ/หมอลำ	นางสุวรรณา โสดาวัน	๑ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๕	พานบายศรี	นางสมบัติ ภูมิพิมพ์	๑๘๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๖	สรภัญญะ	นางรัตนา หน่วยเขียว	๒๐๓ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๖๘๖๓๙๒๑
๑๗	แต่งกลอนอีสาน (คำผญา)	นายดำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๗. สาขาศาสนาและประเพณี

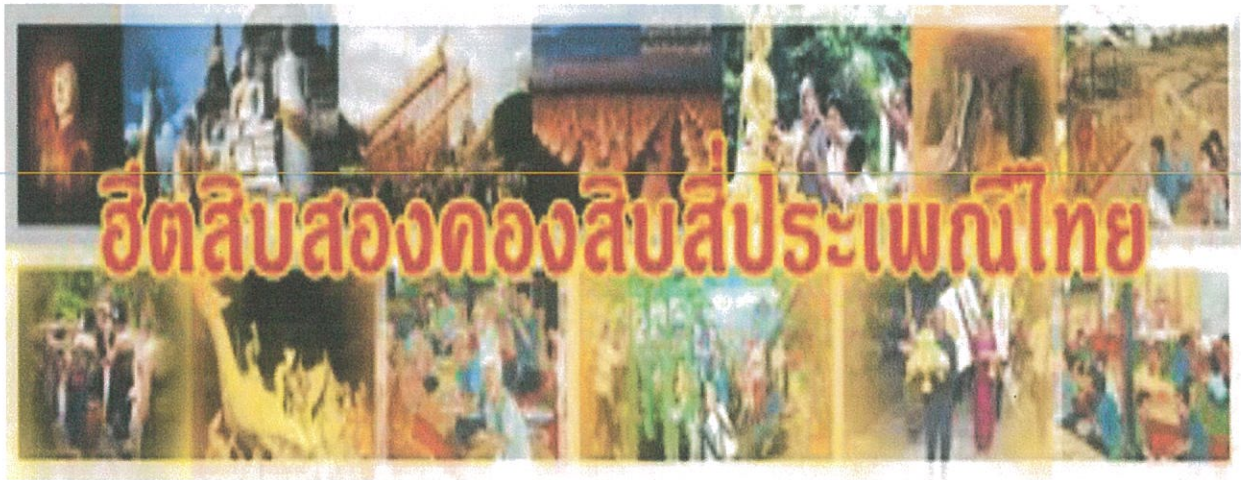
ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสงวน วรรณสุด	๖ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	ปรัชญาความเชื่อ หมอสูตรขวัญ	นายประจักษ์ ตะโนนทอง /	๑๒ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๓	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสุบัน จันทร์ทาฟ้าเหลี่ยม	๔ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงคราม	-
๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสว่าง จันทร์รักษ์	๓๔ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	พิธีกรรมทางศาสนา	นายศรายุทธ์ บุตรธิดาร	๒๔ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๖	พิธีกรรมทางศาสนา	นายจรัส หลวงจันทร์	๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๗	พิธีกรรมทางศาสนา	นางดาวเรือง ศรีพุทธา	๑๗ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๘	พิธีกรรมทางศาสนา	นายเลิศ ธรรมอินทร์ราช	๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๙	หมอสูตรขวัญ	นายจุม นามศรี	๓๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	พิธีกรรมทางศาสนา	นายประเสริฐ คอสี	๖๕ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๑	พิธีกรรม โฆษก	นายบุญลือ สิงห์ทอง	๒๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๒	พิธีกรรมทางศาสนา	นายพรหมา ฉลุทอง	๖๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๓	หมอปราหมณ์สุ่วชัย	นายอภิรมย์ เทียมกัน	๑๓๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายด้วง โชคลา	๙๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๕-๕๖๓๓๑๙๒
๑๕	หมอปราหมณ์สุ่วชัย	นายชาย อักษรศิริ	๔๘ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๖	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสุทัศน์ อามาศย์	๑๘๙ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๗	พิธีกรรมทางศาสนา	นายประเสริฐ ละลีย์	หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๘	สูตรขวัญ สะเดาะเคราะห์ อ่านคำภีร์อักษรขอม	นายดำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๘. สาขาอาหารพื้นบ้าน

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	ทำขนมไทย	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๒	ไอศกรีม	นายประเส ภัคคิบัญญัติย์	๖๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๓	แปรรูปอาหารทำกล้วยฉาบ	นางประมวล นนทะสี	๗๘ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๔	ไอศกรีม	นางบัวทอง ทองโคตร	หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๕	ทำขนมไทย	นางสาววิภา ชนะพล	๙ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๙๘-๑๑๒๘๔๐๒
๖	ไอศกรีม	นายกีชาญ ทรงสกุล	๒๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๐๙๑๒๗๗๙
๗	ขนมเปียกปูน,ขนมดอกบัว, ลอดช่อง,กล้วยทอด ฯลฯ	นางสาวเสียน ศรีสาคร	๑๗๒ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-

ส่วนที่ ๔

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณี/วัฒนธรรม

ที่มา: <http://www.baanmaha.com/community/thread๕๗๕๙.html>

ภาคอีสานเป็นภาคที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมคติความเชื่อวิถีปฏิบัติที่หลากหลายแต่ละฤดู เดือน จะมีพิธีปฏิบัติกิจกรรมตามความเชื่อหลากหลาย ชาวอีสานจะรู้จักดีคือ "ฮีตสิบสองคองสิบสี่"

ฮีตสิบสอง มาจากคำ ๒ คำ คือ ฮีต กับ สิบสอง ฮีตมาจากคำว่า จาริต หมายถึง สิ่งปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นประเพณีที่ดั่งามชาวอีสาน เรียกว่า จาฮีตหรือฮีต ส่วนคำว่า สิบสอง หมายถึงเดือนทั้ง ๑๒ เดือน ดังนั้น คำว่า ฮีตสิบสอง จึงหมายถึง จาริตประเพณีสิบสองรายการคือประเพณีประจำสิบสองเดือนนั่นเอง

คองสิบสี่

สำหรับ คองสิบสี่ ตามคติการถือปฏิบัติของชาวอีสานนั้น ถือเป็นหลักธรรมในการครองบ้านครองเรือนที่ควรปฏิบัติ ซึ่งหากใครที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดแล้วนับเป็นบุคคลอยู่ในศีลในธรรมเป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไปหลักปฏิบัติ ๑๔ ข้อ หรือ ๑๔ ประการ ได้แก่

๑. หูเมือง เป็นราชทูตต่างหน้าแทนบ้านเมือง หมายถึง เป็นบุคคลที่พูดจาไพเราะ อ่อนหวาน พูดจริง
๒. ตาเมือง เป็นนักปราชญ์ มีความรอบรู้ในวิชาการบ้านเมือง รู้หลักธรรม
๓. แก่นเมือง เป็นผู้ทรงคุณธรรม ยุติธรรม
๔. ประตุมือง เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ศัตราวุธยุทธโธปกรณ์
๕. รากเมือง เป็นผู้รอบรู้ในด้านโหราศาสตร์ ดาราศาสตร์
๖. เหน้้าเมือง เป็นผู้มี ความซื่อสัตย์ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์
๗. ขางเมือง เป็นผู้ชำนาญในการออกแบบ ชำนาญในการศึก
๘. ชื่อเมือง เป็นผู้มิตระกูลเป็นนักปราชญ์ผู้กล้าหาญ
๙. แปะเมือง เป็นผู้มิตีลธรรมอันดี ตัดสินคดีความเที่ยงธรรม
๑๐. เขตเมือง เป็นผู้ทำหน้าที่พิทักษ์เขตเมือง รักษาเขตแดนบ้านเมือง
๑๑. ใจเมือง เป็นผู้ทำหน้าที่ปกครองบ้านเมืองที่ดี
๑๒. ค่าเมือง เป็นผู้พิทักษ์รักษาให้เมืองมีค่า มีเงินทอง ติดต่อกำขาย
๑๓. สติเมือง เป็นผู้รู้จักการรักษาพยาบาล หมอยา
๑๔. เมฆหมอกเมือง เป็นผู้ทำหน้าที่ประดุจเทพอารักษ์พิทักษ์เมืองเป็นหลักเมืองการถือคองสิบสี่

ประการนี้นับเป็นการรักษาบ้านครองเรือนมีศีลธรรม มีทศพิธราชธรรม

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอีสานที่ดำรงชีพอยู่ในสังคมเกษตรกรรม ตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แห้งแล้งกันดารนั้น ในความเชื่อต่อการดำเนินชีวิตที่มีความผาสุกและเจริญรุ่งเรืองเกิดขึ้นแก่ ครอบครัว และบ้านเมืองก็ต้องมีการประกอบพิธีกรรม มีการเช่นสรวงบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และร่วมทำบุญตามประเพณีทางพุทธศาสนาด้วยทุกๆเดือนในรอบปีนั้นมีการจัดงานบุญ พื้นบ้านประเพณีพื้นเมืองกันเป็นประจำ จึงได้ถือปฏิบัติเป็นประเพณี ๑๒ เดือนเรียกกันว่า ฮีตสิบสอง ถือกันว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน คติความเชื่อในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจต่อการดำรงชีวิตชาวอีสานจึงมีงานบุญพื้นบ้านมากมายจนได้ชื่อว่าเป็นภูมิภาคที่มีงานประเพณีพื้นบ้านมากที่สุดในประเทศ ฮีตสิบสองเดือนหรือประเพณีสิบสองเดือนนั้น ชาวอีสานร่วมกันประกอบพิธีนับแต่ต้นปี คือ

ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	<u>เดือนอ้าย</u> ฮีตบุญเข้ากรรม	- เป็นเดือนที่พระสงฆ์เข้ากรรม ประกอบพิธีเตรียมพิธีเข้าปริวาสกรรม เพื่อให้พระสงฆ์ผู้กระทำผิด ได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์ เป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตน และมุ่งประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัยต่อไป ชาวบ้านก็จะมีการทำบุญเลี้ยงผีต่าง ๆ	เดือน ธันวาคม	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๒	<u>เดือนยี่</u> ฮีตบุญคุณลาน	- เป็นบุญที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงความเคารพ และขอบคุณสิ่งศักดิ์ทั้งหลาย เช่น ผีปู่ตา ผีตาแฮก เจ้าแม่โพสพ ที่ประทานข้าวมาอย่างอุดมสมบูรณ์ - เพื่อเป็นมงคลแก่ข้าวเปลือก รุ่งเช้าเมื่อพระฉันเช้าและจะจะมีการทำพิธีสู่ขวัญข้าว	ในระหว่าง เดือน กุมภาพันธ์	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๓	<u>เดือนสาม</u> ฮีตบุญข้าวจี	- เป็นข้าวเหนียวปั้นเท๋าะไข่เปิดทาเกลือแล้วเสียบไม้ย่างไฟด้วยถ่าน ที่สุกเหลืองพอดีทาไข่แล้วย่างอีกครั้งบางแห่งนิยมใส่น้ำอ้อยดั่งคำโบราณว่า เดือนสามค้อยเจ้าหัวคอยปั้นข้าวจี ข้าวจีบมีน้ำอ้อยจ้วน้อยเข็ดน้ำตา - เป็นช่วงที่ชาวนาหมดภาระในการทำนาแล้วขึ้นยุ้งฉางแล้วใหม่จึงอยากร่วมทำบุญถวายพระ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ มีนาคม	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
	วันมาฆบูชา	- วันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญวันหนึ่ง ของพระพุทธศาสนาเป็นที่รู้จักกัน ว่าเป็นเกิดพระธรรม ถือว่า เป็นวัน ที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของ พระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกัน ในวันนั้นนำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ มีนาคม	วัดทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๔	<u>เดือนสี่</u> ฮีตบุญผะเหวด หรือ บุญมหาชาติ	- บุญผะเหวด หรือบุญพระเวส หมายถึง บุญพระเวสสันดร เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บุญมหาชาติ ชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือน ๔ การทำบุญ พระเวสฟังเทศน์มหาชาติ ในงานบุญนี้มักจะมีผู้นำของมาถวายพระ ซึ่งเรียกว่า “กัณฑ์หลอน” หรือถ้าจะถวายเฉพาะจงเฉพาะพระเทศน์ที่นิมนต์มาก็จะเรียกว่า “กัณฑ์จอบ” เพราะต้องแอบข่มดูให้แน่เสียก่อนว่าใช่พระรูปที่จะถวายเฉพาะเจาะจงหรือไม่	เดือน มีนาคม	วัด ทุกแห่ง ใน ต.ทุ่งโป่ง
๕	<u>เดือนห้า</u> ฮีตบุญสงกรานต์	- บุญมหาสงกรานต์หรือตรุษสงกรานต์ ของภาคอีสาน กำหนดขึ้นในเดือนห้า มี ๓ วัน ตั้งแต่ ๑๓ วันมหาสงกรานต์ ๑๔ วันเนา ๑๕ วันสุดท้ายเป็นวันเถลิงศก	๑๓-๑๕ เมษายน ของทุกปี	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง

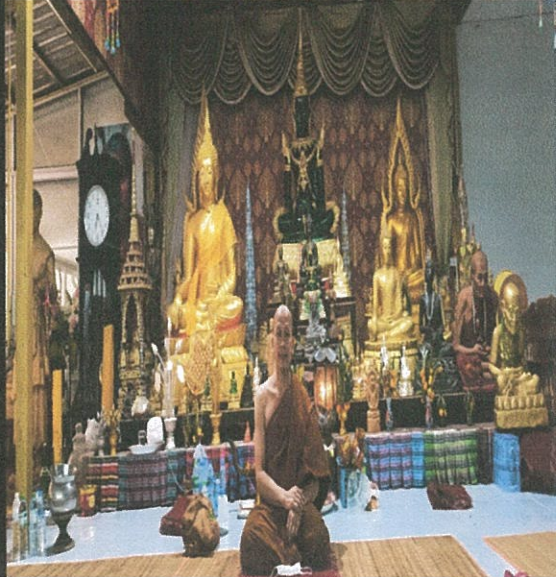
		- ประเพณีสงกรานต์ ชาวอีสานถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงาม และฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย		
๖	เดือนหก ฮีตบุญบั้งไฟ	- บุญบั้งไฟ มีความสำคัญต่อชาวอีสานมาก โดยชาวอีสานมีความเชื่อว่าบนฟ้ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พญาแถน คือเทวดาที่คอยประทานฟ้าฝน เมื่อถึงช่วงทำนาก็จะทำบุญบั้งไฟ จุดบั้งไฟบอกกล่าวให้ฟ้าฝนตก ชาวอีสานจึงมีการทำประเพณีนี้สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน	เดือน พฤษภาคม	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
	วันวิสาขบูชา	- การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน พุทธศาสนิกชน จะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระสวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญ ภาวนา ฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ พฤษภาคม	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๗	เดือนเจ็ด ฮีตบุญซำฮะ	- บุญเบิกบ้าน หรือ บุญบ้าน เป็นการทำบุญตักบาตรที่แต่ละหมู่บ้านจะทำกันทุกปี การทำบุญเบิกบ้าน ชาวบ้านเชื่อว่าจรรวมผีบรรพบุรุษ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน ผีปู่ตา ผีตาแฮก มเหศักดิ์หลักเมือง ที่ช่วยดลบันดาลให้ชาวบ้านเมืองมีความสุข ปัดเป่าภัยพิบัติ โรคภัยไข้เจ็บภัย	เดือน กรกฎาคม	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๘	เดือนแปด วันอาสาฬหบูชา	- การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรง ประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนา เป็นวันที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบ เป็นองค์ พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
	ฮีตบุญเข้าพรรษา	- การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยัง สถานที่ต่าง ๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริง ๆ ช่วงจำพรรษา จะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษา และประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ กรกฎาคม	วัด ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
	วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้าย วันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตองค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมพิธี ถวายพระราชสดุดีฯ	วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี	ณ ที่ว่าการ อำเภออุบล รัตน์
๙	เดือนเก้า ฮีตบุญข้าวประดับดิน	- บุญข้าวประดับดิน หรือ บุญข้าวสาก เป็นบุญอุทิศแด่ผู้ล่วงลับ เพื่อบูชาผีบรรพบุรุษ และมีไว้ญาติ โดยชาวบ้านจะทำการจัด ๑ อาหาร โดยเตรียมอาหารถวายพระสงฆ์ และการห่อข้าวประดับดินโดยใช้ใบตองห่อข้าวเหนียว กับเนื้อปลา ไข่ หมูใส่เล็กน้อยพร้อมของหวาน เช่นน้ำอ้อย กล้วยสุก มะละกอสุก พร้อมกับหมากคำ พลุคำ บุหรี่ ห่อใบตอง	วันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ กันยายน	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง

		กล้วยร้อยเป็นพวง เตรียมไว้ถวายพระช่วงเลี้ยงเพล และ ห่อข้าวน้อย เพื่อนำไปแหวนไว้ตามต้นไม้และกล่าวเชิญ วิญญาณของบรรพบุรุษและญาติมารับส่วนกุศลในครั้งน การทำบุญข้าวประดับดินนิยมทำกันในวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือนเก้า หรือเรียกว่าบุญเดือนเก้า		
๑๐	<u>เดือนสิบ</u> ฮีตบุญข้าวสาก	- บุญข้าวสาก เป็นการทำบุญตักบาตรที่วัด ถวายทานอุทิศ ส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ตามหรือเปรต ตอนเพลจะทำเป็นสำหรับ พานอาหารถวายอีกสลากภัต และการจับสลาก แต่ภิกษุ สงฆ์ ผู้ถวายจะเขียนชื่อของตนลงในภาชนะที่ใส่ของทาน และเขียนชื่อลงในบาตร ภิกษุสามเณรรูปใดจับได้สลากของ ใครผู้นั้นจะเข้าไปถวายของเมื่อพระฉันเสร็จ แล้วจะมีการ ฟังเทศน์เพื่อเป็นการอุทิศให้แก่ผู้ตาย เพียง ๑๕ วัน ชาว อีสานจึงถือการถวายสลากภัตหรือบุญข้าวสากนี้เป็น ประเพณีสืบมา	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ กันยายน	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๑๑	<u>เดือนสิบเอ็ด</u> ฮีตบุญออกพรรษา	- วันออกพรรษา เป็นวันสิ้นสุดการจำพรรษาของ พระภิกษุสงฆ์ที่ร่วมกันในวัดหรือสถานที่ซึ่ง อธิฐานเข้า ตลอดระยะเวลา ๓ เดือน ในวันนี้พระสงฆ์จะประกอบพิธี ทำสังฆกรรม ซึ่งเรียกว่า วันมหาปวารณา คือ วันที่ พระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะอนุญาตให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ใน เรื่องราวเกี่ยวกับความประพฤติต่างๆ นับตั้งแต่พระสังฆ เถระ ได้แก่ พระภิกษุผู้ที่มีอาวุโสสูงลงมา จะสามารถว่า กล่าวตักเตือนหรือเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยซึ่งกันและ กัน เมื่อออกพรรษา พระสงฆ์จะได้นำความรู้จากหลักธรรม และประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษา ไปเผยแพร่แก่ ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญ ทำทาน รักษาศีล และฟังธรรม ร่วมกุศลกรรม "ตักบาตรเทโว" เป็นกรณี พิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ พฤศจิกายน	ทุกแห่งในเขต ทุ่งโป่ง
๑๒	<u>เดือนสิบสอง</u> ฮีตบุญกฐิน	- มีกำหนด ๑ เดือน เริ่มตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวัน เพ็ญเดือน ๑๒ แต่ชาวอีสานในสมัยก่อนนิยมเริ่มทำบุญ ทอดกฐินกันตั้งแต่ข้างขึ้นเดือนสิบสอง จึงมักจะเรียกว่าบุญ กฐิน	เดือน พฤศจิกายน -ธันวาคม	ทุกแห่งในเขต ทุ่งโป่ง
๑๓	ประเพณีลอยกระทง	-ลอยกระทง เป็นประเพณี สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่ โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความ สำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้ อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอ ขมา ต่อแม่น้ำคงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ให้ลอยตาม แม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็น การส่งเสริมการท่องเที่ยวอีก ด้วย	วันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๑๔	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษาสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัว	- วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสิ นทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี	ณ ที่ว่าการ อำเภออุบล รัตน์

๑๕	ประเพณีทอดเทียน พรรษา	- ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่ชาวพุทธถือปฏิบัติสืบทอดมาเป็นเวลานานตั้งแต่เมื่อครั้งพุทธกาลสาเหตุที่ทำให้เกิดประเพณีเนื่องจากสมัยก่อน มีภิกษุได้เดินไปเหยียบย่ำต้นข้าว ต้นกล้าในนาของชาวบ้านทำให้ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้นพระพุทธเจ้าจึงได้อนุญาตให้พระภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษาที่วัดเป็นเวลา ๓ เดือน คือในช่วงวันแรมหนึ่งค่ำเดือนแปดถึงวันขึ้นสิบห้าค่ำเดือน ๑๑ ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดการเก็บเกี่ยวข้าวของชาวบ้านพอดีซึ่งในช่วงวันเข้าพรรษานี้ประชาชนจะนำเทียนไปถวายพระภิกษุ	เดือน กรกฎาคม - ตุลาคม	ทุกแห่งใน ต.ทุ่งโป่ง
๑๖	ประเพณีพิธีทำวัตร สามิจักรกรรมและ ทำบุญฉลองอายุ วัฒนมงคล	- พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) กิจกรรมาทำบุญ “วัตรสามิจักรกรรมและทำบุญฉลองอายุวัฒนมงคล” เป็นการทำบุญวันเกิดของ พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) จะจัดขึ้นทุกวันที่ ๒๕ กันยายน ของทุกปี มีกิจกรรมรำลึกถึงคุณครูบาอาจารย์, บิดามารดา ทำบุญอายุวัฒนมงคลทอดผ้าป่าสามัคคี บำรุงการศึกษาคณะสงฆ์ และนักเรียน ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	เดือน ๒๕ กันยายน ของทุกปี	วัดโพธิ์สง่า ต.ทุ่งโป่ง
๑๗	ประเพณีตักบาตร พระอุปคุต	- ประเพณีตักบาตรพระอุปคุต” เพื่อบูชาองค์พระอุปคุต ประเพณีตักบาตรเที่ยงคืน บูชาหลวงปู่พระอุปคุต การบูชา "พระอุปคุต" ในวันเพ็ญพุธ (เป็งปู้ด) ครั้งนี้ทางภาคเหนือ ชาวล้านนาจะมีประเพณีตักบาตรเที่ยงคืน โดยจะทำกันในเวลาเที่ยงคืนของคืนวันอังคาร ส่วนภาคกลางจะทำในคืนวันพุธ ที่เป็นวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ บางปีอาจจะมีเพียงครั้งเดียว หรือ ๒ ครั้ง และบางปีก็ไม่มีเลย	วันขึ้น ๑๕ ในวันเพ็ญ พุธ หรือวันพุธ	วัดป่านิมิต ธรรม ต.ทุ่งโป่ง
๑๘	ประเพณีทอดเทียน พรรษาพระราชทาน ทูลกระหม่อมหญิง อุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และประเพณี ปรีวาสกรรม	- เนื่องในโอกาสที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงพระกรุณา พระราชทานเทียนจำนำพรรษาและที่พัตรองที่ระลึก -ปรีวาส : การอยู่ชดใช้ เรียกสามัญว่าอยู่กรรม, เป็นกฎฐานวิธี (ระเบียบปฏิบัติสำหรับออกจาก ครุกาบัตติ) อย่างหนึ่งซึ่งภิกษุผู้ต้องอาบัติสังฆาทิเสสแล้วปกปิดไว้ จะต้องประพฤติเป็นการลงโทษตนเองชดใช้ให้ครบเท่าจำนวนวันที่ปิดอาบัติ ก่อนที่จะประพฤติมานัตอันเป็นขั้นตอนปกติของการออกจากอาบัติต่อไป, ระหว่างอยู่ปรีวาส ต้องประพฤติวัตรต่างๆ เช่น งดใช้สิทธิบางอย่าง ลดฐานะของตนและประจันตัว เป็นต้น	เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม	สำนักสงฆ์ พานคำ (ยอด ห้วยยาง) ต.ทุ่งโป่ง

หลวงปู่โต ปัญญารโ
 (หลวงปู่ทองสุข ปัญญารโ)
 วัดป่ามิตถรรรม
 บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง
 อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา

ชื่อสถานที่	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	ประเภท	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
วัดป่ามิตถรรรม	๕	พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา	ที่พักสงฆ์	๔	-

ชื่อ(วัด/สำนักสงฆ์)

วัดป่ามิตถรรรม

ชื่อเจ้าอาวาส

พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา

ที่อยู่

๑๓๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ติดต่อ/เบอร์

๐๘-๑๐๕๘-๑๘๓๗

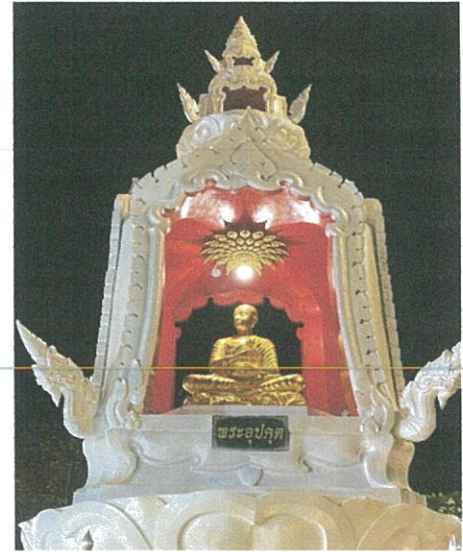
ประเภทภูมิปัญญา :

“ประเพณีตักบาตรพระอุปคุต”

เพ็ญพุธสุดอัศจรรย์ ประเพณีตักบาตรเที่ยงคืน
บูชาหลวงปู่พระอุปคุต

ความสำคัญและความเป็นมา

การบูชา "พระอุปคุต" ในวันเพ็ญพุธ (เบ็ญปู้ด) ครั้งนี้ทางภาคเหนือ ชาวล้านนาจะมีประเพณีตักบาตรเที่ยงคืน โดยจะทำกันในเวลาเที่ยงคืนของคืนวันอังคาร ส่วนภาคกลางจะทำในคืนวันพุธ ที่เป็นวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ บางปีอาจจะมีเพียงครั้งเดียว หรือ ๒ ครั้ง และบางปีก็ไม่มีเลย

อาจารย์ คทา ชินบัญชากร กล่าวถึงความเชื่อว่า พระอุปคุต พระอรหันต์ผู้มีฤทธิ์มาก จะออกจากการจำพรรษาเหาะขึ้นมาจากมหาสมุทร (หรือสะดือทะเล) โดยจะแปลงกายเป็นสามเณรน้อย ออกมาโปรดสัตว์ ถ้าผู้ใดได้ใส่บาตรกับพระอุปคุตแล้ว บุคคลผู้นั้นจะเหลือกินเหลือใช้ ร่ำรวยเป็นเศรษฐี สุขภาพแข็งแรงรักยืนยาว บังเกิดแต่สิ่งดีที่เป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

"พระอุปคุตเป็นพระภิกษุองค์สำคัญของคัมภีร์หนึ่งในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ชื่อ "อุปคุต" แปลว่า ผู้คุ้มครองรักษา พระอุปคุตมีบทบาทสำคัญในการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ สมัยพระเจ้าอโศกมหาราช คือท่านได้ช่วยปราบพญาวสวัตติมาร ที่มาทำลายงานฉลองเจดีย์ ๘๔,๐๐๐ องค์ และพิธีสังคายนาพระไตรปิฎก จนพญามารพ่ายแพ้ เมื่อครั้งมีการทำสังคายนาพระไตรปิฎก เหล่าพระอริยะได้อัญเชิญพระอุปคุต ไม่ให้มารทำลายพิธี ครั้งเสร็จพิธี เป็นเวลาล่วงเลยพล (เวลาพระฉันท์) พระอุปคุตกลับไปทีภูฎิได้นำแหงนมองขึ้นไปบนท้องฟ้าเพื่อดูพระอาทิตย์ (ดูเวลา) ด้วยอำนาจบารมี พระอาทิตย์ซักรถทรง ถอยหลังเวลากลับเพื่อให้พระอุปคุตได้ฉันข้าว จึงเป็นที่มาของ พระอุปคุต เอียงคอกบาตรหรือ คนไทยรู้จักกันในนาม พระจกบาตร นั่นเอง"

พิธีแห่ตักบาตรเที่ยงคืน“พระอุปคุต”

วัดปานิมิตรธรรม บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

โดยหลวงปู่โต ปญญาธโร

เจ้าอาวาสวัดป่านิมิตธรรม บ้านหนองผือ

ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ท่านได้ไปร่วมงานพิธีตักบาตร พระอุปัชฌ์ ที่ภาคเหนือจังหวัดเชียงใหม่ในปีนั้น ท่านได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการทำบุญตักบาตร พระอุปัชฌ์ ในครั้งนี้ ซึ่งไม่ค่อยมีมาให้เห็นมากนัก โดยเฉพาะภาคอีสาน ท่านจึงได้เกิดความคิดริเริ่มอยากจะทำบุญตักบาตรที่วัดป่านิมิตธรรม เพื่อให้เป็นประเพณีสืบต่อไปให้ ลูกหลานชาวบ้าน และศิษยานุศิษย์ ได้เห็นความสำคัญและถือปฏิบัติสืบต่อมา ได้รู้ถึงประเพณีทำบุญตักบาตรพระอุปัชฌ์ที่ยั่งยืน ซึ่งจะไม่เห็นบ่อยนัก ในภาคอีสานแทบจะไม่มีเลย การตักบาตรบูชา พระอุปัชฌ์ที่ยั่งยืน ในคืนวันพุธที่เป็นวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ “หลวงปู่โต ปญญาธโร” จึงได้เรียกชาวบ้านมาปรึกษาหารืออยากให้มีการจัดทำพิธีทำบุญตักบาตรบูชาพระอุปัชฌ์ขึ้น ซึ่งทางวัดก็มีองค์พระอุปัชฌ์อยู่แล้ว ท่านหลวงปู่ ปญญาธโร อยากให้เป็นประเพณีที่เป็น อัตลักษณ์ ของวัดป่านิมิตธรรมสืบทอดต่อไป และต่อจากนั้น จึงได้มีการทำบุญบูชาองค์ พระอุปัชฌ์ โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

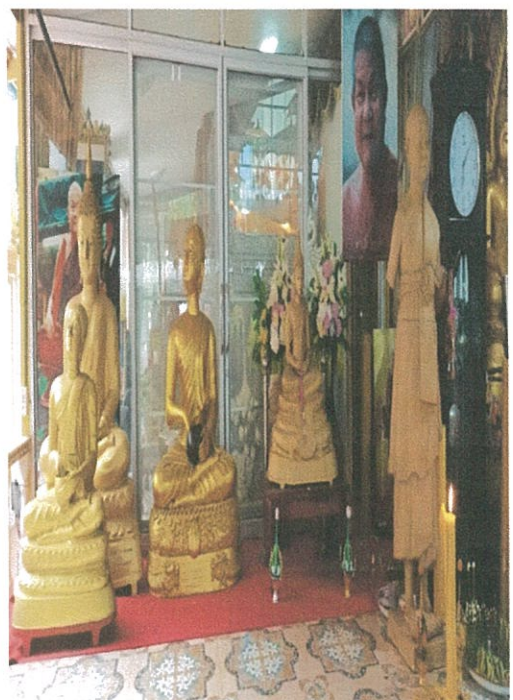
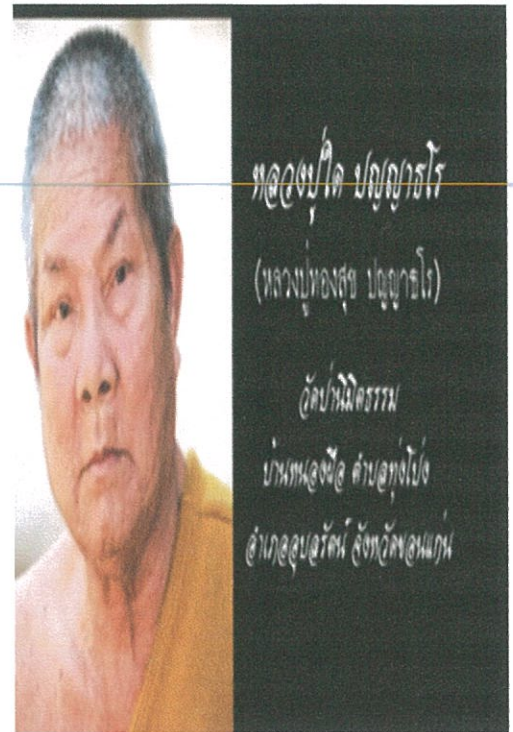
ท่านได้มรณภาพ

หลวงปู่โต ปญญาธโร เจ้าอาวาสวัดป่านิมิต

ธรรม บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ละสังขารเมื่อเวลา เวลา ๑๓.๓๐ น. ที่วัด หลังจากเข้ารับการรักษาอาการอาหารที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๐ เนื่องจากน้ำท่วมปอด แต่อาการไม่ดีขึ้นจนกระทั่งล่าสุดได้สั่งให้ลูกศิษย์พากลับเพื่อละสังขารดังกล่าว สิริอายุรวม ๗๘ ปี

หลวงปู่โต ปญญาธโร ท่านเป็นพระมหาเถระ

พระเกจิ มีชื่อเสียงในด้านวิชาอาคมเข้มขลังประสิทธิ์ประสาท อาคมลงในวัตถุมงคล ให้เกิดเมตตาค้าขายได้ผล ผู้คนจึงมาราบไว้บูชา รักษาอาการป่วยของผู้มารับการรักษา หรือผู้ที่โดนไสยศาสตร์ ท่านจะขจัดปัดเป่า ถอนรักษาอาการให้หายขาดได้ และท่านเป็นผู้ที่มีบารมีแก่กล้า จึงมีศิษยานุศิษย์ ที่มากมายทั่วสารทิศที่มีความเลื่อมใสศรัทธา หลวงปู่โต เป็นอันมาก ปัจจุบันท่านได้สืบทอดวิชาความรู้ให้ลูกศิษย์เพื่อสืบทอดและเผยแพร่ ผู้คนต่าง ล้วนหลั่งไหลมาราบไหว้บูชามิได้ขาดสาย

ศิษยานุศิษย์ได้นำร่างบรรจุไว้ในโลงแก้ว

ปูชนียวัตถุสำคัญ

“พระธาตุ นิมิตตั้ง”

ปาฏิหาริย์ และแรงบันดาลใจ

“ปาฏิหาริย์” จากการบอกเล่าจากผู้เฒ่า และชาวบ้านที่ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่านิมิตธรรม และชาวบ้านที่ทำไร่ทำนาที่อยู่ใกล้บริเวณวัด และได้เห็นเหตุการณ์ประหลาดที่เกิดขึ้นคือ

พ่อพุด (เคน) ฌมภิรมย์ ชาวบ้านหนองผือ

ได้ออกไปหาปลา ใส่มองตาข่ายดักปลา หรือ ใส่ดางหาปลา เป็นเวลาประมาณ ๕ ทุ่มกว่า ๆ ได้เห็นเป็นดวงไฟลอยขึ้นตรงจุดที่สร้างเจดีย์ แต่ก็ไม่ได้สนใจแต่อย่างใด เพียงแต่ได้นึกในใจว่า หลวงปู่โต จุดโคมไฟขึ้นสู่ท้องฟ้า ต่อมาพอถึงตอนเช้าก็จะไปเก็บดางดักปลา ก็เกิดปรากฏการณ์ขึ้นอีก เห็นดวงไฟลอยกับมาลงตรงที่เดิม พ่อเคน ถึงได้ประหลาดใจ

ในดวงไฟนั้น จึงได้มาเล่าให้ หลวงปู่โต ฟังถึงเหตุการณ์ที่พบเจอ

ต่อมา คุณพ่อบุญ ฉลุทอง ได้มาปฏิบัติธรรมที่วัดป่านิมิตธรรม

เจดีย์ คล้ายพระธาตุพนม

ในวันพระใหญ่วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ก็ได้เห็นลูกไฟประหลาดเท่าก้อนหินลอยขึ้นตรงที่ยอดเจดีย์เช่นกัน

ต่อมา พ่อหนูภาส หนองผือ ซึ่งได้นอนอยู่เถียงนาใกล้กับวัด ในขณะที่นอนอยู่นั้นเป็นเวลาประมาณ เกือบ ๖ ทุ่ม ได้ยินเสียงสุนัขร้องเห่าหอน ก็คิดว่าจะเป็นขโมย จึงเห็นดวงไฟขึ้นเหมือนกับคนกำลังเชื่อมเหล็กอยู่ พอเดินมาดูใกล้ ๆ ตรงจุดที่มีแสงไฟขึ้นนั้น ก็ปรากฏว่า ไม่มีแสงไฟอะไรเกิดขึ้นเลย

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกคนต่างก็ได้เล่าเหตุการณ์ที่ได้พบเจอกับตัวเองขึ้นนั้น มีอีกหลายคนที่ยังเจอเหตุการณ์ประหลาด ๆ ขึ้นนี้ ทั้ง ญาติโยม พระสงฆ์ ที่มาปฏิบัติธรรม จำพรรษาอยู่ที่วัด ก็เจอเหตุการณ์ รวมถึง หลวงปู่โต ด้วย

ต่อมา จากเหตุการณ์ที่บอกเล่า และ ปาฏิหาริย์ ที่เกิดขึ้น หลวงปู่โต ได้ปรึกษาหารือ กับชาวบ้านว่าจะทำการก่อสร้างเจดีย์ขึ้น ชาวบ้าน และคณะกรรมการวัด จึงได้ตกลงพร้อมใจกันว่าจะสร้างเจดีย์ขึ้น จากนั้นจึงได้ลงมือปฏิบัติเริ่มขุดเจาะฐานเจดีย์ เพื่อฝังเสาเข็ม ก็เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีก ในขณะที่ได้ทำการก่อสร้างนั้น ก็ได้มีน้ำปะทุขึ้นอย่างมาก ชาวบ้านต่างก็เชื่อว่าต้องเป็นแหล่งที่ศักดิ์สิทธิ์แน่แท้เลย ชาวบ้านต่างก็พากันไปตักน้ำมาไว้ดื่มกิน อาบ ตามความเชื่อและศรัทธาในบารมีของ หลวงปู่โต และเชื่อว่าต้องเป็นบารมีของพระพุทธรูปเจ้าแสดงอิทธิฤทธิ์ เสด็จลงมาให้เห็นเป็นนิมิต ทั้งในความฝัน และเห็นด้วยตา

หลวงปู่โต ปณญารโ ได้เริ่มก่อสร้างโดยนิมิตเห็นเป็นลักษณะเจดีย์ คล้ายพระธาตุพนม จึงได้เริ่มก่อสร้างเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และขณะนี้ หลวงปู่โต ได้ละสังขารไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐

พระพุทธรูปคู่ต

“พระอุปคุต” ในวันเพ็ญพุธ (เป็งปี๊ด)

ครั้งนี้ทางภาคเหนือ ชาวล้านนาจะมีประเพณีตักบาตรเที่ยงคืน โดยจะทำการในเวลาเที่ยงคืนของคืนวันอังคาร ส่วนภาคกลางจะทำในคืนวันพุธ ที่เป็นวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ บางปีอาจจะมีเพียงครั้งเดียว หรือ ๒ ครั้ง และบางปีก็ไม่มีเลย

พระอุปคุต เอียงคอกจากบาตรหรือ คนไทยรู้จักกันในนาม พระจากบาตร นั่นเอง”

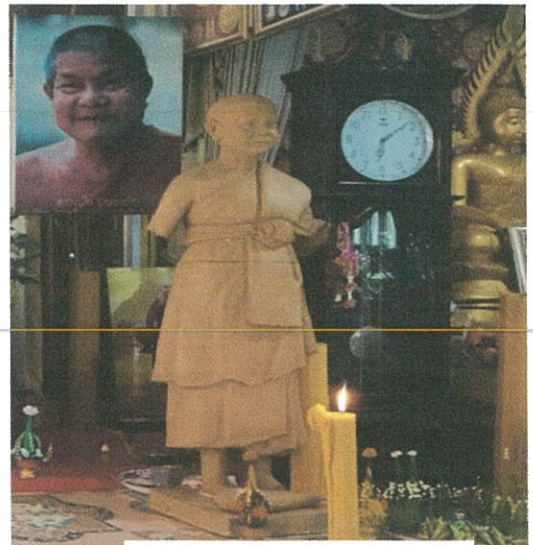
พระอุปคุตเอียงคอก หรือพระจากบาตร

พระพุทธศาสนา

“รูปเหมือนหลวงปู่โต”

หลวงปู่โต ปณฺญาโร วัดป่าณิมิตรธรรม

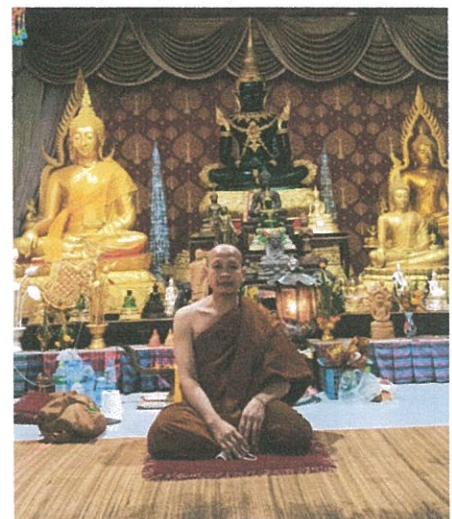
คณะศิษยานุศิษย์ และชาวบ้าน ได้ร่วมกันสร้างรูปเหมือนหลวงปู่โต เพื่อนับถือในปฏิบัติทางบุญบารมีคุณธรรมของหลวงปู่โต ปณฺญาโร ร่วมเป็นเจ้าของภาพสร้างรูปเหมือน และเหล่าบรรดาลูกศิษย์และหลานศิษย์ในสายของหลวงปู่โต ปณฺญาโร การจัดสร้างครั้งนี้เพื่อเชิดชูเกียรติประวัติและสร้างถวายเป็นอริยสังฆบูชาคุณพระอรหันตสาวกน้อมจิตศรัทธาถวายเป็นสมบัติของวัด ณ วัดป่าณิมิตรธรรม บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหลอม จังหวัดขอนแก่น

รูปเหมือนหลวงปู่โต ปณฺญาโร

ประวัติพระอาจารย์

“พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา” รักษาการเจ้าอาวาส วัดป่าณิมิตรธรรม บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหลอม จังหวัดขอนแก่น ได้รับกาอุปสมบทเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ วัดเขื่อนอุบลรัตน์ ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น โดยมี พระครูพรหมสารภิมย์ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระมหาวรจักร ธมฺมธำรี เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระอุทัย ธีรธมฺโม เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ภูมิปัญญา

หลวงปู่โต ปณฺญาโร

ท่านยังได้ทำน้ำมันมะพร้าว เพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ที่เป็น เอกลักษณ์ ของวัดป่าณิมิตรธรรม เพื่อโปรดสัตว์และแผ่เมตตา บูชารักษากายการป่วย และเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ตามความเชื่อและศรัทธาของศิษยานุศิษย์ “หลวงปู่โต”

ทำบุญในเทศกาลบุญประจำปี ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาทิเช่น บุญประจำปีบุญมหาชาติพระเวสสันดรชาดก ทำบุญวันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ บุญกฐิน ตามฮีต ๑๒ เป็นต้น ร่วมกับชาวบ้านจัดงานอนุรักษ์ประเพณีมหาชาติฟังพระธรรมเทศนาตลอดวันทั้งนี้ทุก ๆ งานที่วัด ยึดหลักปฏิบัติ ตามประเพณีพิธีทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ที่ยึดถือและสืบทอดกันมาสืบต่อไป

ในเทศกาลเข้าพรรษาของทุกปี เจริญศรัทธาอุบาสก อุบาสิกา สาธุชนทั้งหลายเข้าวัดปฏิบัติธรรมตลอดจนออกพรรษา เมื่อช่วงวันออกพรรษา จัดกิจกรรมประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ ถวายการต้อนรับพระพุทธองค์เสด็จจากสวรรค์ ในเทศกาลวันสงกรานต์ จัดกิจกรรมทอดผ้าบังสุกุลรวมอุทิศแก่บรรพบุรุษ และญาติผู้ล่วงลับ สรงน้ำพระพุทธ พระสงฆ์ และผู้สูงอายุ แห่น้ำหอม แห่พระรอบหมู่บ้าน ถวายผ้าป่าสามัคคี

ร่วมกัน เพื่อบำรุงวัดวาอาราม ร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสืบสานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในบริเวณวัด ปลูกป่า ปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งภายในและภายนอกและภายในบริเวณวัดและชุมชนในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน

ทำเนียบเจ้าอาวาส

การบริหารและการปกครองมีเจ้าอาวาสคือ

รูปที่ ๑ หลวงปู่โต ปณฺญาโร

พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๖๐

รูปที่ ๒ พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา

พ.ศ. ๒๕๖๐ – จนถึงปัจจุบัน

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา

ชื่อสถานที่	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	ประเภท	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
วัดโพธิ์สง่า	๖	พระครูวุฒิสารวิมล	วัด	๘	-

ชื่อ(วัด/สำนักสงฆ์)	วัดโพธิ์สง่า
ชื่อเจ้าอาวาส	พระครูวุฒิสารวิมล
ที่อยู่	๑๙๗ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น
ติดต่อ/เบอร์	๐๘-๑๗๐๘-๑๓๔๗

ประวัติวัดโพธิ์สง่า

วัดโพธิ์สง่า เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.๒๔๔๔ พร้อมกับการตั้งหมู่บ้านห้วยยางด้วย เริ่มแรกพระอาจารย์อุต อุตตโร เติมนุตงค์มาตามแม่น้ำมูล แม่น้ำชี และแม่น้ำพอง ในที่สุดท่านจึงได้มาหยุดพักที่หมู่บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง ซึ่งตั้งในลำน้ำพอง ในขณะนั้นบริเวณนี้ยังอยู่ภายในการปกครองของอำเภอน้ำพองอยู่ จากนั้นท่านจึงออกสำรวจบริเวณใกล้เคียงจนกระทั่งได้มาพบกับบริเวณที่ตั้งของวัด และหมู่บ้านห้วยยางในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มและมีลำห้วยยางไหลผ่านหะแก่การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน จากนั้นท่านจึงกลับไปจังหวัดอุบลราชธานีอีกครั้งหนึ่งเพื่อแจ้งข่าวบรรดาญาติโยม หลังจากที่ท่านกลับมาจากจังหวัดอุบลราชธานี ก็มีญาติโยมติดตามมาด้วยและได้เริ่มสร้างหลักปักฐานที่บริเวณดังกล่าว ในสมัยก่อนบริเวณนั้นเป็นป่ารกมีสัตว์ป่านานาชนิดรวมถึงวิญญาณผีร้ายด้วย ซึ่งได้สร้างความเดือนร้อนให้แก่ชาวบ้านผู้อยู่อาศัยตั้งถิ่นฐานใหม่ แต่ด้วยบารมีธรรมของพระอาจารย์อุต อุตตโร จึงส่งผลให้คุ้มครองคุ้มภัยแก่ชาวบ้านได้อยู่เย็นเป็นสุข แล้วจึงได้ก่อตั้งหมู่บ้านและวัดตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านห้วยยาง เนื่องมาจากลำห้วยที่ไหลผ่านหมู่บ้าน จึงตั้งชื่อ

ว่า วัดอีสาน ต่อมาเกิดอัศจรรย์บ่อยชาวบ้านมีความเห็นร่วมกันว่าให้ย้ายวัดมาตั้งทางทิศเหนือของหมู่บ้าน ต่อมาด้วยความอัศจรรย์ได้มีต้นโพธิ์เกิดขึ้นบริเวณวัดสองต้น ชาวบ้านเรียกขานนามว่าต้นโพธิ์เงินและต้นโพธิ์ทอง แล้วจึงได้ตั้งชื่อวัดว่า “วัดโพธิ์สง่า” ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน

ปูชนียวัตถุสำคัญ

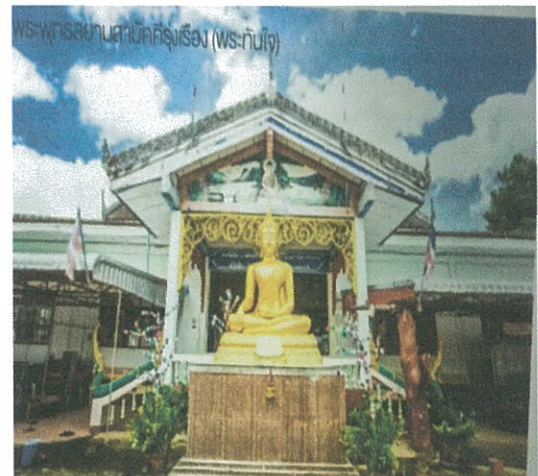
“อุโบสถ์กลางน้ำ” (ลิมน้ำ)

คณะสงฆ์วัดโพธิ์สง่าและชาวบ้านช่วยขยาย ได้มีมติก่อสร้างอุโบสถ์กลางน้ำหลังแรกในอำเภออุบลรัตน์ ซึ่งอุโบสถ์กลางน้ำหลังนี้มีเอกลักษณ์พิเศษที่เป็นอุโบสถ์ที่ก่อสร้างจากไม้เนื้อแข็งทั้งหลังด้วยความพิเศษนี้จึงเป็นอุโบสถ์กลางน้ำที่สร้างจากไม้เพียงหนึ่งเดียวในจังหวัดขอนแก่น อุโบสถ์หลังนี้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งได้รับความอุปถัมภ์จากแรงศรัทธาของทั้งชาวบ้านและญาติโยมผู้มีศรัทธาทั้งทางใกล้และทางไกลร่วมกันบริจาคสร้างอุโบสถ์กลางน้ำหลังนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ประกอบสังฆกรรมของสงฆ์และเพื่อเป็นถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนา

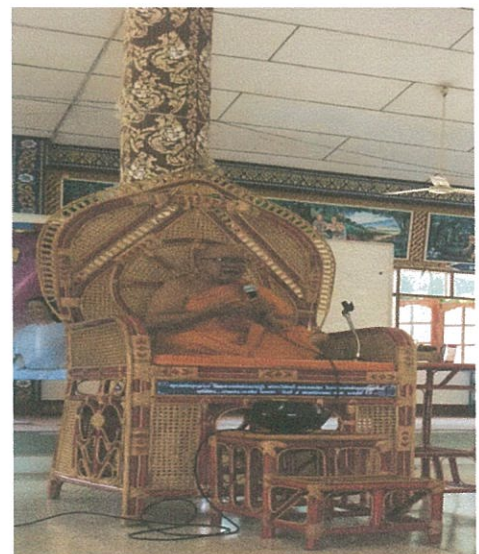
พระพุทธสยามสามัคคีรุ่งเรือง (พระทันใจ)

พระพุทธสยามสามัคคีรุ่งเรือง เป็นพระที่ทำกรเทสร้างในวันเดียวเสร็จ หรือนิยมเรียกและเข้าใจกันโดยทั่วไปว่า “พระทันใจ” สร้างเสร็จเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นช่วงระหว่างบ้านเมืองมีความขัดแย้งกันเป็นอย่างมาก พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) จึงได้ตั้งชื่อพระทันใจว่า “พระพุทธสยามสามัคคีรุ่งเรือง” ซึ่งเป็นชื่ออันเป็นสิริมงคลเป็นที่พึงทางใจของปวงชนในขณะนั้น และ ที่สำคัญคือพระพุทธสยามสามัคคีรุ่งเรืองนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่สักการบูชา อีกทั้งเป็นอนุสรณ์แห่งความรัก ความสามัคคีของคนในหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง

ประวัติพระครูสารวิมล (หลวงปู่เขียน)

พระครูสารวิมล เดิมชื่อว่า เขียน จันทเรืองศรี ได้รับกาอุปสมบทเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยได้รับฉายาว่า ทตฺตฺวุฒิ ต่อมาได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่พระครูวุฒิสารวิมล (จน.ชต.) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ที่ พระราชทินนามเดิม พระครูวุฒิสารวิมล (จต.ชท.) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ท่านได้รับแต่งตั้งเป็น พระอุปัชฌาย์ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ต่อมาท่านได้รับแต่งตั้งตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์เป็น “รองเจ้าคณะอำเภออุบลรัตน์” เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมาได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ที่ พระราชทินนามเดิม พระครูวุฒิสารวิมล (รจอ.ขอ.) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

พระครูวุฒิสารวิมล เป็นพระสุปฏิปันโน ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีสัมมาทิฐิ สัมมาปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตสมณเพศ มีความโอบอ้อมอารี เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ และเหล่าสรรพสัตว์ นานาชนิดอีกทั้งมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ หลายด้าน ซึ่งท่านเป็นผู้ที่บูรณาการเทศนาธรรม กาเผยแผ่ธรรมกับศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นกาปลูกเสกเครื่องรางของขลัง การต่อดวงชะตา การสูตรถอด การสูขวิญนาค เป็นต้น

ท่านเคยปรารภว่า “การจะเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณที่ดีต้องเป็นให้ได้ทุกอย่างตามความต้องการของญาติโยม” ดังนั้น ท่านจึงเป็นที่เคารพนับถือของทั้งพระสงฆ์ด้วยกันและบรรดาญาติโยม จนได้รับฉายาว่า “หลวงปู่เขียนแห่งเขื่อนพองหนีบ”

ประเภทภูมิปัญญา :

“พิธีทำวัตรสามิจักรมและทำบุญฉลองอายุวัฒนมงคล”

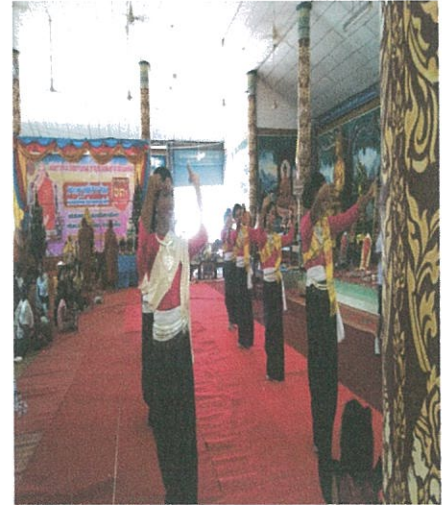
ความสำคัญและความเป็นมา

“พระครูวุฒิสารวิมล”(หลวงปู่เขียน) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์สง่า เลขที่ ๑๙๗ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น คณะสงฆ์ภาค ๙ มีนามเดิม เขียน จัมทเรืองศรี เกิดเมื่อวันที่ ตรงกับวันที่ ๒๕ กันยายน เป็นบุตรของ นายบุตรดี -++จันทศิลา นางบัวผัน จันทศิลา มีพี่น้องร่วมกัน ๖ คน พระครูวุฒิสารวิมล เป็นบุตรคนที่ ๔ อุปนิสัยชอบความสงบ มีความขยัน ชอบการเล่าเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม ช่วยเหลือผู้อื่นตามภูมิของ

ตนเองมาตลอด และได้รับการถ่ายทอดวิชา(ภูมิปัญญาท้องถิ่น) แบบดั้งเดิมจากคุณตา (พ่อจำพัน) และหลวงปู่ และหลวงพ่อกุรูอาจารย์อีกหลายรูป ตลอดถึงโยมบิดาด้วย

ช่วงว่างจากงานครั้งเป็นฆราวาส ครอบครัวก็ได้เดินทางไปรับจ้างที่ต่างถิ่น ที่จังหวัดเพชรบูรณ์บ้าง จังหวัดลพบุรีบ้าง เป็นลูกจ้างชาวไร่ ได้ค่าแรงวันละ ๗ ต่อมาโยมแม่ได้ป่วยจึงเดินทางกลับบ้าน โยมพ่อและญาติได้นำแม่ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลขอนแก่น ทางคุณหมอบอกว่าโยมแม่ป่วยเป็นโรคมะเร็งระยะสุดท้าย จึงนำกลับมาบ้าน ต่อมาโยมแม่ก็ได้เสียชีวิตลงอย่างสงบ ต่อมา พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) ก็ได้ขอลาพ่อญาติพี่น้องเพื่อเข้ามาบวชตามที่แม่ได้สั่งเสียไว้ “พระครูวุฒิสารวิมล” อุปสมบทเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๙ ณ พัทธสีมาวัดเลียบบ้านคำแก่นคูณ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้ฉายาว่า “ทตตวุฒติ” ภิกขุ มีพระครูสารวิสิฐฐ์ เป็นพระอุปฌาย์ พระใบฎีกาทัด เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระปลัดวงเดือน เป็นพระอนุสาวนาจารย์ สังกัดวัดโพธิ์สง่า บ้านห้วยยาง มีพระอธิการคำพอง เขมิโก เป็นเจ้าอาวาส ก็ได้ศึกษาพระปริยัติธรรม และทางโลกควบคู่กันไปจนแล้ว เจ้าอาวาส ก็ได้มอบหมายให้เป็นอาจารย์ใหญ่ทางการศึกษาและเผยแผ่ตลอดมา

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ท่านเจ้าอาวาสโพธิ์สง่า “พระครูเกษมสาราภิรมย์” (คำพอง เขมิโก) ได้ถึงแก่มรณภาพ ตำแหน่งเจ้าอาวาสได้ว่างลง เจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น จึงได้แต่งตั้งให้ พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) เป็นเจ้า

อวาฬวัดโพธิ์สง่า จากนั้นเป็นต้นมา และต่อมาก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะ ตำบลทุ่งโป่ง รองเจ้าคณะ อำเภอบุรณรัมย์ และได้รับบัญชาจากเจ้าคณะใหญ่หนตะวันออกให้เป็น พระอุปัชฌาย์ จึงได้เลื่อนสมณศักดิ์ เป็นครูสัญญาบัตรรองเจ้าคณะอำเภอลำทะเมนชัย

ต่อมามีแนวความคิดจะสร้างพัทธสีมา (โรงอุโบสถ) เพราะที่วัดโพธิ์สง่ายังไม่มี ก็จะได้สวดใน การทำสังฆกรรมต่าง ๆ ได้ ทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาสจะได้เป็นวัดที่สมบูรณ์ เป็นวัดที่มีพัทธสีมา (สีมา) จึงมีมติ ในที่ประชุมว่า สร้างด้วยไม้เนื้อแข็งและอยู่ในน้ำเพราะทุกวันนี้หาไม้ได้ยาก จึงกำหนดวันสร้าง “สิมน้ำ” ขึ้น (เป็นภาษาท้องถิ่น) เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แล้วเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และผูกพัทธสีมาเมื่อปี พ.ศ.

๒๕๕๙

ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม และสำเร็จความประสงค์ทุก ประการ เพราะมีความสามัคคี กล้าเสียสละ และการมีส่วนร่วม จึงให้คำสรรเสริญ ยกย่องและเชิดชูว่า “ชาวนครยาง “มีหมู่ ๖,๘,๙

คติธรรม พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน)

“ ทำดีได้ดี ทำไม่ดีไม่ได้ดี”

“มีบุญน้อย มีทุกข์มาก มีบุญมาก มีทุกข์น้อย”

จงก้าวไปข้างหน้าอย่างมีสติ

“พิธีทำวัตรสามัคคีธรรมและทำบุญฉลองอายุวัฒนมงคล”

“พระครูวุฒิสารวิมล” (หลวงปู่เขียน) กิจกรรมทำบุญ “วัตรสามัคคีธรรมและทำบุญฉลองอายุ ๑๒ วัฒนมงคล” เป็นการทำบุญวันเกิดของ พระครูวุฒิสารวิมล (หลวงปู่เขียน) จะจัดขึ้นทุกวันที่ ๒๕ กันยายน ของทุกปี มีกิจกรรม รำลึกถึงคุณครูบาอาจารย์, บิดามารดา ทำบุญอายุวัฒนมงคลทอดผ้า ป่าสามัคคี บำรุงการศึกษาคณะสงฆ์ และนักเรียน ส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

วันมาฆบูชาของทุกปี คณะสงฆ์และญาติธรรม ใน เขตพื้นที่อำเภอบุรณรัมย์ ร่วมกันทอดผ้าป่ากองทุนเพื่อสนับสนุน งานการบริหารคณะสงฆ์ เวียนเทียนฟังพระธรรมเทศนา ทำสังฆ กรรม ฟังพระปฏิโมกข์ของคณะสงฆ์ ในเทศกาลบุญประจำปี มหาชาติพระเวสสันดรชาดก ร่วมกับชาวบ้านจัดงานอนุรักษ์ ประเพณีบุญมหาชาติ ฟังพระธรรมเทศนาตลอดวัน

ทั้งนี้ทุก ๆ งานที่จัดขึ้นยึดหลัก ความสามัคคี กามีส่วนร่วมเป็นหลักปฏิบัติ ใน เทศกาลเข้าพรรษาของทุกปี เจริญศรัทธาอุบาสก อุบาสิกา สาธุชนทั้งหลายเข้าวัดปฏิบัติธรรม ตลอดจนออกพรรษา เมื่อช่วงวันออกพรรษา จัด กิจกรรมประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ ถวายการ ต้อนรับพระพุทธองค์เสด็จจากสวรรค์ ในเทศกาลวัน สงกรานต์ จัดกิจกรรมทอดผ้าบังสุกุลรวมอุทิศแก่ บรรพบุรุษ และญาติผู้ล่วงลับ สรงน้ำพระพุทธ พระสงฆ์ และผู้สูงอายุ แทนน้ำหอม แทนพระรอบหมู่บ้าน ถวายผ้าป่าสามัคคีร่วมกัน เพื่อบำรุงวัดวาอารามและ ได้รับการอนุเคราะห์ จากองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง ในทุก ๆ กิจกรรมด้วยดีเสมอมา นอกจากนี้ยังได้รับ

ความร่วมมือจากโรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยยาง พร้อมทั้งชาวบ้าน
ห้วยยางทั้ง ๓ หมู่ ๖,๘,๙ ชาวนครยางเป็นอย่างดี

ทำบุญในเทศกาลบุญประจำปี ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาทิเช่น บุญประจำปีบุญ
มหาชาติพระเวสสันดรชาดก ทำบุญวันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ ตามฮีต ๑๒ เป็นต้น ร่วมกับ
ชาวบ้านจัดงานอนุรักษ์ประเพณีมหาชาติฟังพระธรรมเทศนาตลอดวันทั้งนี้ทุก ๆ งานที่วัด ยึดหลักปฏิบัติ ตาม
ประเพณีพิธีทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ที่ยึดถือและสืบทอดกันมาสืบต่อไป

ร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสืบสานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในบริเวณวัด ปลูกป่า ปรับปรุงภูมิทัศน์
ทั้งภายนอกและภายในบริเวณวัดและชุมชนในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน

ทำเนียบเจ้าอาวาส

การบริหารและการปกครองมีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนามคือ

รูปที่ ๑ พระอาจารย์ครูอุตุ อุตฺโตโร	พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๔๖
รูปที่ ๒ พระอาจารย์บุญมา ปญฺญารโ	พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๔๔๙
รูปที่ ๓ พระอาจารย์พรหม พุทฺธสีโล	พ.ศ. ๒๔๔๙ - ๒๔๕๕
รูปที่ ๔ พระครูเขียว สุธีโร	พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๔๖๐
รูปที่ ๕ พระอาจารย์อัม อมโร	พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๖๗
รูปที่ ๖ หลวงพ่อจันทร์ จนฺทสาโร	พ.ศ. ๒๔๖๗ - ๒๔๖๙
รูปที่ ๗ หลวงพ่อโต สุคโต	พ.ศ. ๒๔๖๙ - ๒๔๗๓
รูปที่ ๘ พระอาจารย์ท่อน จนฺทโร	พ.ศ. ๒๔๗๓ - ๒๔๗๖
รูปที่ ๙ พระอาจารย์ครูเนียม พุทฺธโร	พ.ศ. ๒๔๗๖ - ๒๔๘๓
รูปที่ ๑๐ พระอาจารย์ครูสี ตปสีโล	พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๙
รูปที่ ๑๑ พระอาจารย์ชาลี อินทโชโต	พ.ศ. ๒๔๘๙ - ๒๔๙๒
รูปที่ ๑๒ พระอาจารย์ครูสัมเนา ปญฺญาเมโ	พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๐๔
รูปที่ ๑๓ พระเหรียญทอง (ไม่ทราบฉายา)	พ.ศ. ๒๔๙๗ - ๒๕๐๐
รูปที่ ๑๔ พระอาจารย์คำสิงห์ समाจาโร	พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๓
รูปที่ ๑๕ หลวงพ่อสังข์ ฉนฺทกาโม	พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๑๕
รูปที่ ๑๖ พระอาจารย์คำหล้า อุตฺตมโล	พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖
รูปที่ ๑๗ พระครูเกษมสารภรมย์ (คำพอง เขมิโก)	พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๔๕
รูปที่ ๑๘ พระครูโพธิธรรมวารการ (ฉัตร ฐิตวโร)	พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๐
รูปที่ ๑๙ พระครูวุฒิสารวิมล (เขียน ทตฺตวุฒิ)	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา

ชื่อสถานที่	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	ประเภท	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง)	๑๐	พระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท	สำนักสงฆ์		-

ชื่อ(วัด/สำนักสงฆ์) สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง)
 ชื่อเจ้าอาวาส พระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท
 ที่อยู่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
 ติดต่อ/เบอร์ ๐๘-๗๘๒๘-๔๕๔๔

ประวัติความเป็นมา

สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) เริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยท่าน พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร พร้อมญาติโยมทวยหาญิกหาชาวบ้านทุ่งโป่ง เพื่อให้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และบำเพ็ญบุญกุศลของชาวบ้าน พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร ท่านได้อยู่จำพรรษาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ในปีต่อมาก็ได้มี พระอาจารย์ สุวิทย์ วิชรญาโน มาเป็นเจ้าอาวาส จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จากนั้นเจ้าอาวาสได้ว่างลงจึงกลายเป็นสำนักสงฆ์ว่างจากเจ้าอาวาส

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ท่านพระมหาชาติ อภินนุโท ได้รับนิมนต์ จากพระครูสุนทรสารานุกูล (หลวงพ่อบุญกอง) เจ้าคณะตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในขณะนั้นโดยได้รับการ

ประสานงานจาก รองเจ้าคณะอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น (พระมหาจริทร) ในขณะนั้น ให้มาอยู่ดูแลสถานที่แห่งนี้เป็นต้นมา จึงได้ฟื้นฟูสำนักขึ้นมาใหม่ โดยท่านได้ทำการสร้างพระพุทธรูปขึ้นมาหลายองค์ ได้แก่ พระพุทธไสยาสน์ พระสีวลี เป็นต้น พร้อมทั้งได้ก่อสร้างเสนาสนะต่าง ๆ ขึ้นอย่างเรียบง่าย

ปูชนียวัตถุสำคัญ

โดยมีองค์พระพุทธรูปประกอบด้วยดังนี้ “ปูชนียวัตถุสำคัญ” พระพุทธรูปปูนปั้นหน้าตัก ๓ เมตร และ ๕ เมตร พระพุทธไสยาสน์ พระสังกัจจายน์ พระสีวลี หลวงปู่ทวด รัตนกตัญญูเจดีย์ เป็นต้น

พระพุทธรูปปูนปั้น

“พระพุทธรูปปูนปั้นหน้าตัก ๓ เมตร” สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี ประดิษฐานบนก้อนหินธรรมชาติ

พระพุทธไสยาสน์

“พระพุทธไสยาสน์ปูนปั้น” ความยาวประมาณ ๕.๗๕ เมตร สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี ประดิษฐานบนก้อนหินธรรมชาติ ซึ่งลดหลั่นลงมาตามลำดับ

พระสังกัจจายน์

“พระสังกัจจายน์ปูนปั้น” สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี

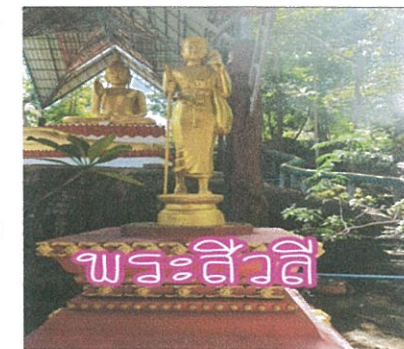

พระพุทธรูปปูนปั้น

“พระพุทธรูปปูนปั้น หน้าตัก ๕ เมตร” สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยช่างจากสกลนคร

พระพุทธสีวลี

“พระพุทธสีวลี” เนื้อทองเหลือง ๒ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔

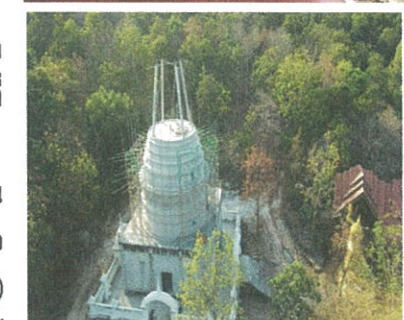
เจดีย์รัตนกตัญญู

“เจดีย์รัตนกตัญญู” กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๒ เมตร สูง ๓๒ เมตร เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง

ประวัติพระอาจารย์มหาชาติ อภินนโท โดยย่อ

“พระอาจารย์มหาชาติ อภินนโท” เดิมชื่อ ชาติ วัลเปรียง เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ณ บ้านเลขที่ ๑๓๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ได้รับการอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เวลา ๑๐.๔๕ น. ณ อุโบสถวัดชุมพร ตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี พระครูปัญญาประกาการ (เฮือน) เป็นผู้อุปฌาย์ พระครูประดิษฐ์มงคลธรรม (แมน) เป็นกรรมวาจาจารย์

พระครูอุดมธรรมวงศ์ (สนม) เป็นอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายาว่า อภินันโท (อ่านว่า : อะภินันโท) แปลว่า ผู้ผลิตเพลินในธรรม

หลังจากที่ได้รับการอุปสมบทแล้ว จึงได้เสาะแสวงหาสถานที่ศึกษาเล่าเรียนในทางธรรม พร้อมทั้งปฏิบัติกรรมฐานภาวนาควบคู่กันไป ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักนักเรียนเจ้าคณะจังหวัดชลบุรี ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ สอบได้อภิธรรมิกตรี ณ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค ณ สำนักนักเรียนเจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลังจากนั้นท่านได้ออกจิกจตุตถกรรมฐานตามป่าเขาลำไพร ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ อาทิเช่น ประเทศลาว เขมร และมาเลเซีย เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับมอบหมายจาก พระครูสุนทรสารานุกุล (หลวงพ่อบุญกอง) แต่งตั้งให้เป็นผู้นำคณะรุดงค์กรรมฐานของวัดสี่สะพาน ตำบลน้ำพอง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ต่อมา ท่านได้ไปปฏิบัติศาสนกิจ เป็นพระธรรมทูต ณ วัดไทยติชโน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ปีละ ๓ เดือน

การดำรงตำแหน่ง

“พระอาจารย์มหาชาติ อภินันโท” ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

๑. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโพธิ์สง่า บ้านห้วยยาง
๒. เจ้าอาวาสสำนักสงฆ์วัดภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) บ้านทุ่งโป่ง
๓. เจ้าคณะตำบลทุ่งโป่ง เขต ๑

คติธรรม พระมหาชาติ อภินันโท

“ขยัน มุ่งมั่น ฝ่าฟัน อดทน”

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สถานที่ทางธรรมชาติ ประกอบด้วยดังนี้

- ถ้ำช้าง เป็นสถานที่แสวงบุญ และศึกษาธรรมชาติ อยู่ห่างจากวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๒ กิโลเมตร
- หินเอวขันธุ์ ปฏิมากรรมธรรมชาติ เป็นสถานที่ทางธรรมชาติที่น่าทึ่งและสวยงาม อยู่ห่างจากวัดไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร
- บ่อพญานาค เป็นหนึ่งในแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของ จังหวัดขอนแก่น และเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยยาง จึงเป็นที่มาของวัดคำว่า “ยอดห้วยยาง” อยู่ภายในบริเวณวัดทางด้านทิศตะวันตก

ในสมัย ๑๐๐ กว่าปี ที่ผ่านมา มี พระธุดงค์ รูปหนึ่ง ชื่อ หลวงพ่อลอย (พ่อสุวรรณ บรพต) มาปักกอดอยู่ ณ ที่ บ่อน้ำ (บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์) ในขณะที่ท่านได้พำพักอยู่บริเวณบ่อน้ำนั้น มีสัตว์ตัวหนึ่งได้วิ่งหนีตายมาที่ตรงบ่อน้ำ โดยสัตว์ตัวนั้น คือกระท่ายป่าซึ่งถูก นายพรานป่า ที่ออกล่าสัตว์ตอนกลางคืนยิง ได้รับบาดเจ็บและมีแผลจากการโดนยิง สัตว์ตัวนั้นได้วิ่งหนีตายตรงมาที่บ่อน้ำ (บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์) ด้วยความเหนื่อยห้ำจากการวิ่งหนี นายพราน สัตว์ตัวนั้นจึงได้กินน้ำในบ่อน้ำ พอสัตว์ตัวนั้นได้กินน้ำจนอิ่มแล้ว ด้วยสัญชาตญาณของสัตว์นั้น สัตว์ตัวนั้นก็ได้เลียที่แผลจากการบาดเจ็บ จากการยิงหน้าไม้ของนายพรานป่า ปรากฏว่า แผลที่โดนยิงได้หายไปอย่างหน้าทั้ง

ต่อมาในตอนรุ่งเช้าก็ได้มีญาติโยมมาถวายภัตตาหารเช้าให้กับ พระธุดงค์ หลวงพ่อลอย (พ่อสุวรรณ บรพต) ท่านจึงเล่าเหตุการณ์ที่ท่านได้เห็นให้กับญาติโยมฟัง จากนั้นญาติโยมและชาวบ้านต่าง เชื่อกันว่าต้องเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แน่ ๆ เลย ด้วยความเชื่อและศรัทธาต่างก็พากันเอาน้ำมาดื่มกิน เพื่อรักษาอาการต่าง ๆ โรคภัยไข้เจ็บให้หายขาด นับจากนั้นมาชาวบ้านทุ่งโป่งจึงได้บูรณะปรับปรุงให้คงไว้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และได้เล่าขานเป็นตำนานสืบต่อไป

● **รูปปั้นพญานาค** โดย พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร เจ้าอาวาส “วัดยอดห้วยยาง” สร้างขึ้นเมื่อประมาณระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ ท่านได้เห็นเป็นนิมิตในฝันว่ามีพญานาคตนหนึ่งได้มานั่งบำเพ็ญเพียรภาวนาสมาธิอยู่ที่ตรงนี้ ซึ่งในนิมิตฝันนั้นที่ตรงนี้เป็นเมืองบาดานเก่าของพญานาค

ประเภทภูมิปัญญา :

“พิธีทอดเทียนพรรษาพระราชทานทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี”

ที่สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง)

บ้านทุ่งโป่ง ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระราชทานเทียนพรรษา เนื่องในวันเข้าพรรษา แต่สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) โดย นายชาครินทร์ อินอัมพร ปราชญ์ นายอำเภออุบลรัตน์ เป็นประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เปิดกรวยถวายราชสักการะเบื้องหน้าพระรูปทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี กล่าวถวายเทียนพรรษาพระราชทานและอัญเชิญเทียนพรรษาพระราชทาน ผ้าอาบน้ำฝนถวายแด่ พระมหาชาติ อภินนโท เจ้าสำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา เจริญพระพุทธมนต์ จากนั้นประชาชนถวายผ้าป่าสามัคคีได้ร่วมพระบารมี และถวายเทียนพรรษา ผ้าอาบน้ำฝนแด่พระสงฆ์วัดมีชัยนาราม โดยมี นายปัญญา มาศยคง องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง พร้อมด้วย ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ร่วมในพิธีเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา

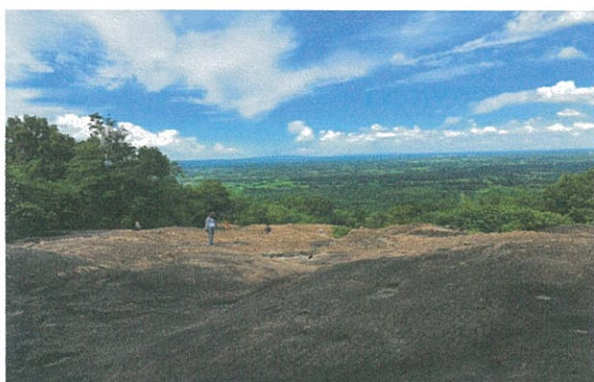
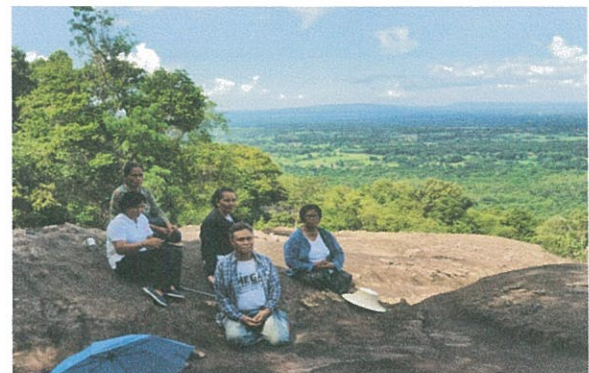

ทำบุญในเทศกาลบุญประจำปี ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาทิเช่น บุญประจำปี อยู่ปริวาสกรรม ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุสงฆ์ บวชชีพราหมณ์เนกขัมมะบารมี ทำบุญวันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ ตามฮีต ๑๒ เป็นต้น ได้ร่วมกับชาวบ้านจัดงานอนุรักษ์ประเพณีทั้งนี้ทุก ๆ งานที่วัดจัด โดยยึดหลักปฏิบัติ ตามประเพณีพิธีทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ที่ได้สืบทอดกันมาและเพื่อสืบทอดต่อไป

ในเทศกาลเข้าพรรษาของทุกปี เจริญศรัทธาอุบาสก อุบาสิกา สาธุชนทั้งหลายเข้าวัดปฏิบัติ

ธรรมเนียมตลอดจนออกพรรษา เมื่อช่วงวันออกพรรษา จัดกิจกรรมประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ ถวายการต้อนรับ พระพุทธองค์เสด็จจากสวรรค์ ในเทศกาลวันสงกรานต์ จัดกิจกรรมทอดผ้าบังสุกุลรวมอุทิศแก่บรรพบุรุษ และญาติผู้ล่วงลับ สรงน้ำพระพุทธ พระสงฆ์ และผู้สูงอายุ แห่น้ำหอม แห่พระรอบหมู่บ้าน ถวายผ้าป่าสามัคคี ร่วมกัน เพื่อบำรุงวัดวาอาราม

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง หมู่ที่ ๑๐

ทำเนียบเจ้าอาวาส

การบริหารและการปกครองมีเจ้าอาวาสคือ

รูปที่ ๑ พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร

พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙

รูปที่ ๒ พระอาจารย์สุวิทย์ วิชรญาโน

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๓

รูปที่ ๓ พระอาจารย์มหาชาติ อภินนโท

พ.ศ. ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ชื่อร้านค้าสวัสดิการชุมชน

ชื่อหลัก : ร้านค้าสวัสดิการชุมชน

ชื่อภาษาถิ่น : สหกรณ์ร้านค้าชุมชน

แหล่งที่มาชื่อ : นางปสุตา ชมจันทร์ อายุ.....ปี

ที่อยู่ : หมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เบอร์โทร ๐๙๔-๔๖๗๒๑๗๔

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : การกองทุนและธุรกิจชุมชน

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการบริหารกองทุนร้านค้าชุมชน สามารถบริหารจัดการร้านค้าชุมชนให้มีผลกำไรที่ยั่งยืน นำพาสมาชิกของกองทุนสวัสดิการร้านค้าให้มีการจัดสรรปันผลเฉลี่ยคืนกำไรให้กับสมาชิกกองทุน

ความเป็นมา

ร้านค้าชุมชน

โดยปกติแล้วไม่ว่าจะหมู่บ้าน, ตำบล หรือแม้แต่ชุมชนไหนๆ ก็ต้องมีร้านค้าประจำท้องถิ่นนั้นๆ เป็นของคู่กันอยู่เสมอ แต่เข้าขายนี้อาจสามารถเรียกได้ว่าเป็นร้านค้าชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นในลักษณะของคนเห็นโอกาสเปิดร้านค้าเพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคให้กับผู้คนในท้องถิ่น และละแวกใกล้เคียง โดยเฉพาะชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ๆ การเดินทางหรือการสัญจรไปกลับระหว่างตัวเมืองที่ใหญ่ขึ้นมา หรือตัวจังหวัดถูกจำกัดด้วยระยะทาง หรือความยากลำบากในการเดินทาง ร้านค้าเล็กๆ ในชุมชนนั้นก็จะเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ความต้องการสินค้าพื้นฐานได้เป็นอย่างดี

ร้านค้าชุมชนนั้นต้องเรียกว่ามีมานานแล้ว แต่เป็นของที่คู่กับแทบทุกชุมชนเลยด้วยซ้ำ ดังที่กล่าวมามักจะเป็นร้านค้าที่เป็นธุรกิจส่วนตัวเล็กๆ เสียมากกว่า ขายสินค้าสารพัดเท่าที่ความต้องการหลักๆ ของคนในท้องถิ่นจะถามหา สินค้าอะไรที่เป็นประเภทนานๆ ขายได้สักครั้ง หรือสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทที่ไม่ค่อยจำเป็น โดยเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยมักจะไม่มีปรากฏ เพราะฉะนั้นร้านค้าจะเล็ก, กลาง, ใหญ่ หรือแม้แต่ร้านโชห่วยถ้าตั้งและให้บริการภายในชุมชน จะหนีคำว่าร้านค้าชุมชนไปได้อย่างไร

ร้านค้าชุมชน จัดว่าเป็นโครงการระดับหมู่บ้านที่มีความท้าทายค่อนข้างมาก เพราะจะมีเรื่องของการบริหารจัดการเข้ามาเกี่ยวข้อง และต่อเนื่องในทุกๆ วัน สิ่งที่สำคัญคือ คนหลักๆ ที่จะเป็นแกนเข้ามาดำเนินการ ต้องมีความเป็นจิตอาสา ก่อนเป็นอันดับแรก เพราะการทำโครงการร้านค้าชุมชนอะไรๆ ในหลายมิติอย่างที่ได้อธิบายไปเข้ามาเกี่ยวข้อง ความหนักแน่นในเป้าหมายเพื่อยกระดับชุมชน และสร้างเสริมรายได้ ช่วยให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรไม่ละสายตาออกไป

ขอให้ทุกท่านที่สนใจจะดำเนินการในเรื่องของร้านค้าชุมชน และกลุ่มที่กำลังดำเนินการอยู่แล้วนั้น มีความมุ่งมั่น มุ่งมั่นในเป้าหมาย และขอให้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้ท้องถิ่นอื่นๆ ได้เอากลุ่มของท่านไปเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ ในอนาคตหากท้องถิ่นของท่านมีสินค้าอะไรดี และเด่น เราขออาสาเอามาแชร์ เพื่อแบ่งปันให้สังคมได้รับรู้บ้าง หวังว่าคงอนุญาตนะครับ เพื่อจะได้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันในวงกว้างขึ้นไปอีก

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม ชื่อ การทำเกษตรผสมผสาน

ชื่อหลัก : การทำเกษตรผสมผสาน

ชื่อภาษาถิ่น : ทำไร่นาสวนผสม

แหล่งที่มาชื่อ : นายสุวรรณรัตน์ อามาตย์ อายุ ๕๕ ปี

ที่อยู่ : ๕๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขารัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : การเกษตรกรรม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการเกษตรกรรม สามารถดูแลเลี้ยงไก่ เป็ด ห่าน ไก่กิน ไก่ขาย ผักหวาน ฯ ปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ และ ทำไร่นาสวนผสม เป็นต้น

ประวัติศาสตร์ของเกษตรกรรม

จุดเริ่มต้นในสมัยโบราณ

การทำเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในดินแดนแถบ Fertile Crescent โดยเฉพาะในบริเวณที่เป็นประเทศซีเรียและตอนใต้ของอิรักในปัจจุบัน เมื่อช่วงประมาณ ๙,๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล คนในสมัยนั้นเริ่มมีการคัดเลือกพืชอาหารที่มีลักษณะตามความต้องการเพื่อนำไปเพาะปลูก

ประมาณ ๗,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ระบบเกษตรกรรมขนาดเล็กได้แพร่เข้าไปสู่อียิปต์ ในช่วงเวลาเดียวกัน ก็เริ่มมีการเพาะปลูกข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์ในอนุทวีปอินเดีย ซึ่งปรากฏหลักฐานในการขุดค้นแหล่งโบราณคดี Mehrgarh ในภูมิภาค Balochistan จนถึงเมื่อ ๖,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ในอียิปต์เริ่มมีการทำเกษตรกรรมขนาดกลางบนริมฝั่งแม่น้ำไนล์ และในช่วงเวลานี้ในภูมิภาคตะวันออกไกลก็มีการพัฒนาทางเกษตรกรรมในรูปแบบเฉพาะตน โดยจะเน้นเพาะปลูกข้าวเจ้าเป็นพืชผลหลักมากกว่าข้าวสาลี

เกษตรกรรมร่วมสมัย

ในศตวรรษที่ผ่านมาเกษตรกรรมถูกจัดว่ามีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีการทดแทนปุ๋ยสังเคราะห์และสารกำจัดศัตรูพืชสำหรับแรงงาน มลพิษทางน้ำและเงินอุดหนุนฟาร์ม หลายปีที่ผ่านมาได้มีปฏิริยาที่รุนแรงและไม่เอื้อประโยชน์ (ทางด้านการพัฒนาของสังคมและการเมือง) กับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกของการเกษตรแบบดั้งเดิม ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนไหวของเกษตรกรรมแบบอินทรีย์และยั่งยืน[๒][๓] หนึ่งในของกองกำลังที่สำคัญที่อยู่เบื้องหลังการเคลื่อนไหวนี้คือสหภาพยุโรป ซึ่งให้การรับรองอาหารอินทรีย์ครั้งแรกในปี ๑๙๙๑ และเริ่มการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม (CAP) ของตนเองในปี ๒๐๐๕ เพื่อยกเลิกเงินอุดหนุนฟาร์มที่เชื่อมโยงกับสินค้าโภคภัณฑ์[๔] หรือที่รู้จักว่าปลดการเชื่อมโยง (อังกฤษ: decoupling) การเจริญเติบโตของเกษตรอินทรีย์ได้ต่ออายุการวิจัยในเทคโนโลยีทางเลือกเช่นการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการและการคัดเลือกพันธุ์ การพัฒนาเทคโนโลยีล่าสุดที่สำคัญจะรวมถึงอาหารดัดแปลงพันธุกรรม

ในปี ๒๐๐๗ แรงจูงใจที่สูงขึ้นสำหรับเกษตรกรเพื่อปลูกพืชที่ไม่ใช่อาหาร (เชื้อเพลิงชีวภาพ)[๕] บวกกับปัจจัยอื่นๆ เช่นการพัฒนาที่ดินทำฟาร์มเดิมที่มากเกินไป การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการขนส่ง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของความต้องการของผู้บริโภคในประเทศจีนและอินเดีย และการเติบโตของประชากร[๖] ทำให้เกิดการขาดแคลนอาหารในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกา และเม็กซิโก รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของราคาอาหารทั่วโลก[๗][๘] เมื่อเดือนธันวาคม ๒๐๐๗ ๓๗ ประเทศต้องเผชิญกับวิกฤตด้านอาหาร และ ๒๐ ประเทศได้กำหนดบางมาตรการของการควบคุมราคาอาหาร

การขาดแคลนเหล่านี้บางครั้งส่งผลให้เกิดการจลาจลอาหารและแม้กระทั่งการเหยียบกันถึงตาย[๙][๑๐][๑๑] กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมขึ้นป้ายว่าการเพิ่มขึ้นในภาคเกษตรรายย่อยอาจเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาความกังวลเกี่ยวกับราคาอาหารและความมั่นคงทางอาหารโดยรวม พวกเขาเป็นส่วนสำคัญเช่นในประสบการณ์ของเวียดนามซึ่งเดินออกมาจากผู้นำเข้าอาหารไปเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่และได้เห็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในความยากจน เนื่องจากการพัฒนาของเกษตรรายย่อยในประเทศ[๑๒]

โรคและความเสื่อมโทรมของที่ดินเป็นสองความกังวลที่สำคัญในภาคเกษตรกรรมในวันนี้ ยกตัวอย่างเช่นการแพร่ระบาดของการเกิดสนิมลำต้นในข้าวสาลีที่เกิดจากเชื้อสาย Ug๙๙ ขณะนี้มีการแพร่กระจายไปทั่วแอฟริกาและเข้าสู่เอเชียและเป็นสาเหตุของความกังวลที่สำคัญเนื่องจากการสูญเสียพืชถึง ๗๐% หรือนั้นภายใต้เงื่อนไขบางอย่าง[๑๓] ประมาณ ๔๐% ของที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของโลกเสื่อมโทรมอย่างหนัก[๑๔] ในแอฟริกาหากแนวโน้มขณะนี้ของการเสื่อมโทรมในดินยังคงมีต่อไป, ทวีปนี้อาจจะสามารถป้อนอาหารได้เพียง ๒๕% ของประชากรในปี ๒๐๒๕ ตามข้อมูลของสถาบันทรัพยากรธรรมชาติในแอฟริกาของ UNU ที่มีที่ตั้งอยู่ในประเทศกานา[๑๕]

ในปี ๒๐๐๙ ผลผลิตทางการเกษตรของจีนมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ตามด้วยสหภาพยุโรป อินเดีย และสหรัฐอเมริกา ตามข้อมูลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ นักเศรษฐศาสตร์วัดปัจจัยผลผลิตโดยรวมของการเกษตรโดยประเทศสหรัฐอเมริกามีประสิทธิภาพมากขึ้นประมาณ ๑.๗ เท่ามากกว่าเดิมในปี ๑๙๔๘[๑๖]

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชื่อ เพาะพันธุ์ต้นไม้ตามธรรมชาติ

ชื่อหลัก : เพาะพันธุ์ต้นไม้ตามธรรมชาติ

ชื่อภาษาถิ่น : เพาะกล้าไม้

แหล่งที่มาชื่อ : นางยุพา ลิโป้ อายุ ๔๘ ปี

ที่อยู่ : ๑๔๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหลordia จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเพาะพันธุ์กล้าไม้ หรือ ดูแลปลูกต้นไม้ทดแทนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ ให้มีความร่มรื่น เป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญทั้งด้านการเพาะต้นไม้ยืนต้น อีกด้วย

อาชีพน่าสนใจอีกอย่างที่ชาวบ้านห้วยยาง อำเภอบุหลordia จังหวัดขอนแก่น นิยมกันคือการทำสวนเพาะกล้าไม้ขาย โดยมีการทำกันเป็นจำนวนหลายครอบครัวทั่วทั้งหมู่บ้าน ส่งขายทั้งพื้นที่บริเวณตำบลใกล้เคียง และทั่วอำเภอ ซึ่งว่ากันว่าที่นี่ยังเป็นแหล่งเพาะ-ขายกล้าไม้ขนาดใหญ่อีกแห่งของอำเภอบุหลordia

คุณยุพา ลิโป้ เป็นเจ้าของสวนเพาะ-ขายกล้าไม้ อยู่บ้านเลขที่ ๑๔๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรณรัมย์ จังหวัดขอนแก่น โดยสวนของเขา เพาะ-ขายกล้าไม้หลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นต้นประดู่ 楊木 ไม้ป่า มะค่าโมง สักทอง ฯลฯ และรวมไปถึงผักสวนครัวต่างๆ

ความเป็นมา

ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้มีการพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๒๕.๖๒ % ของพื้นที่ประเทศไทย หรือ ๘๓.๔๕ ล้านไร่เพิ่มขึ้นเป็น ๔๐ % ของพื้นที่ประเทศไทย ๑๒๘ ล้านไร่ ดังนั้นจะต้องปลูกป่าเพิ่มอีก ประมาณ ๔๕ ล้านไร่สิ่งที่รับประกันความสำเร็จ ในการปลูกป่าประการหนึ่งก็คือการปลูกป่าโดยใช้กล้าไม้ที่มีคุณภาพซึ่งคุณภาพของกล้าไม้ก็มีผลสืบเนื่องมาจากการใช้เมล็ดไม้พันธุ์ดีมีคุณภาพและการปฏิบัติในการเพาะชำกล้าไม้ตั้งแต่เมล็ดจนเป็นต้นกล้าและบำรุง รักษาจนนำไปปลูกกล้าไม้

ความหมายของกล้าไม้

การปลูกหรือการเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีปริมาณมากขึ้น โดยนำพืชที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น การผลิตกุหลาบเพื่อตัดดอกขาย การปลูกมะม่วง นำดอกไม้เพื่อการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศนอกจากนี้การผลิตพืชยังรวมไปถึงการเพาะเมล็ดเพื่อให้ได้ต้นกล้าพันธุ์ไม้มากขึ้น การขยายพันธุ์พืชที่มีอยู่ให้มีจำนวนต้นมากขึ้นความหมายของกล้าไม้

ความสำคัญของกล้าไม้

มีความสำคัญในการปลูกพืช เพราะขั้นตอนแรกของการเพาะปลูกต้องมีต้นกล้าพืชเสียก่อน การเลือกวิธีการขยายพันธุ์พืชที่เหมาะสมจะทำให้สามารถผลิตต้นกล้าได้ตามปริมาณและคุณภาพที่ต้องการซึ่งเป็นผลไปถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตของพืชนั้นๆนอกจากนั้นการขยายพันธุ์พืช

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย ชื่อ การนวดแผนไทย

ชื่อหลัก : การนวด

แผนไทย

ชื่อภาษาถิ่น : นวดจับเส้น

แหล่งที่มาชื่อ : นางกองหนูน ตลับเงิน อายุ ๔๙ ปี

ที่อยู่ : ๑๕๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : ด้านการแพทย์แผนไทย

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการแพทย์แผนไทย เช่น นวดแผนไทย การทำยาจากสมุนไพร ลูกประคบ และเพาะต้นกล้าสมุนไพร เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการเพาะต้นไม้ยืนต้นอีกด้วย

ความเป็นมา

ประวัติการนวดแผนไทย

การนวดไทยเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะที่มีมาแต่โบราณ เกิดจากสัญชาตญาณเบื้องต้นของการอยู่รอด เมื่อมีอาการปวดเมื่อยหรือเจ็บป่วยตนเองหรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงมักจะลูบไล้บิบนวดบริเวณดังกล่าว ทำให้อาการปวดเมื่อยลดลง เริ่มแรกๆ ก็เป็นไปโดยมิได้ตั้งใจ ต่อมาเริ่มสังเกตเห็นผลของการบิบนวดในบางจุด หรือบางวิธีที่ได้ผลจึงเก็บไว้เป็นประสบการณ์ และกลายเป็นความรู้ที่สืบทอดกันต่อๆ มา จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ความรู้ที่ได้จึงสะสมจากลักษณะง่ายๆ ไปสู่ความสลับซับซ้อน จนสามารถสร้างเป็นทฤษฎีการนวด จึงกลายมาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีบทบาทบำบัดรักษาอาการและโรคบางอย่าง

การนวดไทย หรือ นวดแผนโบราณ เป็นการนวดชนิดหนึ่งในแบบไทย ซึ่งเป็นศาสตร์บำบัดและรักษาโรคแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทย โดยจะเน้นในลักษณะการกด การคลึง การบีบ การดัด การดึง และการอบ ประคบ ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ "นวดแผนโบราณ" โดยมีหลักฐานว่านวดแผนไทยนั้นมีประวัติจนเป็นรูปแบบแผนที่เป็นมาตรฐานของไทยและส่งทอดมาจนถึงปัจจุบัน การนวดไทยแบ่งเป็น ๒ สาย คือสายราชสำนักและสายเชลยศักดิ์มา

จากประเทศอินเดีย โดยเชื่อว่าน่าจะมีการนำการนวดเข้ามาพร้อมกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และมีการนำเข้ามาในประเทศไทยเมื่อใดนั้นไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน จากนั้นได้ถูกพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังคมไทย

- การนวดแบบราชสำนัก เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของการนวดนี้คือ เจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ผู้มี

ยศถาบรรดาศักดิ์ที่อยู่ในรั้วในวัง ฉะนั้นการนวดจึงถูกออกแบบที่เน้นการใช้นิ้วมือและมือเท่านั้น และท่วงท่าที่ใช้ในการนวดมีความสุภาพเรียบร้อย มีข้อกำหนดในการเรียนมากมาย ผู้ที่เชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านนี้ จะได้ทำงานอยู่ในรั้วในวังเป็นหมอลหลวง มีเงินเดือนมียศมีตำแหน่ง

- การนวดแบบเชลยศักดิ์ เป็นการนวดที่ใช้ในระดับชาวบ้านด้วยท่าทางทั่วไป ไม่มีแบบแผนหรือพิธีรีตองในการนวดมากนัก อีกทั้งยังสามารถใช้วิธีอื่นๆ เช่น เข่า ศอก เท้า เพื่อช่วยทุ่นแรงในการนวดได้ ซึ่งเป็นข้อแตกต่างจากการนวดแบบราชสำนักที่เน้นการใช้มือเพียงอย่างเดียว

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการนวดไทยที่เก่าแก่ที่สุด คือ ศิลาจารึกสมัยสุโขทัยที่ขุดพบในป่ามะม่วง ซึ่งตรงกับสมัยพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งได้จารึกการรักษาโรคด้วยการนวดไว้ ต่อมาในสมัยอยุธยาหลักฐานที่ปรากฏอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการนวดไทยในปี พ.ศ. ๑๙๙๘ ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งหน้าที่ของแพทย์ตามความชำนาญเฉพาะทาง โดยแยกเป็นกรมต่างๆ เช่น กรมแพทยา กรมหมอยา กรมหมอกุมาร กรมหมอนวด กรมหมอดา กรมหมอวิธโรค โรงพระโอสถ นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดศักดิ์ดินนาและดำรงยศตำแหน่งเป็น หลวง ขุนหมื่น พัน และครอบครัวที่นาตามยศและศักดิ์ดินนาที่ดำรง ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎหมาย "นาพลเรือน" ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งเป็นยุคที่การนวดไทยรุ่งเรืองมาก โดยปรากฏในจดหมายเหตุของราชทูตจากประเทศฝรั่งเศสชื่อ ลา ลูแบร์ ในปี พ.ศ. ๒๒๓๐ ว่า

“ในกรุงสยามนั้น ถ้าใครป่วยไข้ลง ก็จะเริ่มทำเส้นสายยึด โดยให้ผู้ชำนาญทางนี้ขึ้นไปนวดร่างกายของคนไข้ แล้วใช้เท้าเหยียบ กล่าวกันว่าหญิงมีครรภ์มักใช้ให้เด็กเหยียบเพื่อให้คลอดบุตรง่ายไม่เจ็บปวดมาก” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ราว พ.ศ. ๒๓๗๕ ทรงให้วัดโพธิ์ (วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ในปัจจุบัน) เป็นมหาวิทยาลัยของปวงชน ทรงให้เลือกสรรและปรับปรุง ตำรายาสมุนไพรรอบพระอาราม และทรงโปรดให้ปั้นรูปฤๅษีตัดตนซึ่งเป็นรูปหล่อด้วยสังกะสีผสมดีบุกเพิ่มเติม จนครบ ๘๐ ท่า พร้อมโปรดให้เขียนโคลงอธิบายท่าเหล่านั้น แก่โรคนั้น จนครบ ๘๐ ท่า และจารึกสรรพวิชาการนวดไทยลงบนแผ่นหินอ่อน ๖๐ ภาพ แสดงถึงจุดนวดอย่างละเอียดระดับบนผนังศาลาราย และบนเสาศาภายในวัดโพธิ์ ถือได้ว่าเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการนวดไทยไว้อย่างเป็นระบบ

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ราว พ.ศ. ๒๔๔๙ ทรงให้กรมหมื่นภูตราชฤทธิย กรมหมื่นอักษรสาสน์โสภณและหลวงสารประเสริฐ ได้ชำระตำราการนวดแผนไทย และเรียกตำราฉบับนี้ว่า “ตำราแผนนวดฉบับหลวง” ตำรานวดนี้ใช้เรียนในหมู่แพทย์หลวง หรือแพทย์ในพระราชสำนัก และในในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ผู้ที่มีชื่อเสียงมากในการนวดในขณะนั้นคือ หมออินทเวตดา ซึ่งเป็นหมอนวดในราชสำนัก ได้ถ่ายทอดวิชานวดทั้งหมดให้แก่บุตรชายคือ หมอชิต เดชพันธ์ ซึ่งต่อมาได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนโบราณนั้นเริ่มแพร่หลายและเปิดกว้างสำหรับบุคคลทั่วไปเมื่อประมาณ ๓๐ ปีมานี้ (ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/การนวดแผนไทย>)

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและประเพณี ชื่อหมอพราหมณ์สุ่วชัย

ชื่อหลัก : หมอพราหมณ์สุ่วชัย

ชื่อภาษาถิ่น : หมอสูตร

ชื่อแหล่งที่มา : นายดำ สรรพ์สมบัติ อายุ ปี

ที่อยู่ : ๘๐/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : ศาสนาและประเพณี หมอสูตรขวัญ การสวดเสตาะเคราะห์

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญในด้านการ หมอพราหมณ์สุ่วชัย สะเดาะเคราะห์ (แต่งแก้) แต่งกลอนอีสาน (คำผญา) อ่านคัมภีร์ภาษาบาลีได้ (ภาษาเขมร) เป็นผู้นำด้านทำพิธีทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

ความเป็นมา

หมอสูตรขวัญ

พิธีบายศรีสู่ขวัญ หรือในภาษาท้องถิ่นดั้งเดิมอีสานเรียกว่าบาศรีสูตรขวัญ เป็นประเพณีดั้งเดิมที่เชื่อว่าจะเป็นสิริมงคลเกิดความสุขดีดีกับผู้รับขวัญหรือเจ้าของขวัญเดิมที่เข้าใจว่าจะทำกันในหมู่ชนชั้นเจ้านาย ผู้ใหญ่ เพื่อให้เกิดสิริมงคลเป็นประเพณีของพราหมณ์ เนื่องจากบรรพบุรุษของชาวอีสานได้ผ่านการนับถือทั้งธรรมชาติ ศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธมาจึงมีการเลือกสรรเอาส่วนที่ดีมาปรับใช้และได้ยึดถือปฏิบัติเป็นประเพณีสำคัญอย่างหนึ่งของชาวอีสานสืบมาตราบเท่าปัจจุบัน การบายศรีสู่ขวัญนิยมทำกันในแทบทุกโอกาสทั้งในคราวประสพโชคและประสพเคราะห์ คราวที่ต้องพลัดพรากจากไกล คราวกลับมาสู่ถิ่นฐานบ้านเกิด คราวที่เจ้านายหรือพระสงฆ์ผู้ใหญ่มาเยือน

คราวที่มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญในชีวิต เช่น การบวช การแต่งงาน การเข้ารับราชการทหาร การได้งานใหม่ การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตลอดทั้งคราวเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น

ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมายแต่เชื่อว่ามืออยู่ประจำตัวของคนและสัตว์มาแต่กำเนิด ถ้าขวัญของผู้ใดอยู่กับเนื้อกับตัวผู้นั้นจะมีแต่ความสุขกายสบายใจ แต่ถ้าขวัญของผู้ใดหลบลี้หนีหายผู้นั้นจะมีลักษณะอาการตรงกันข้าม ขวัญจึงมีหน้าที่รักษาประคับประคองชีวิตและติดตามเจ้าตัวไปทุกหนทุกแห่งการทำพิธีสู่ขวัญจึงเป็นการเชิญขวัญให้อยู่กับเนื้อกับตัวซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้นั้นมีความสุขแล้วยังจะส่งเสริมให้มีกำลังใจที่เข้มแข็ง มีสติไม่ประมาท ชาวอีสานนิยมเรียกสิ่งที่เป็นที่รักและเสริมสิริมงคลแก่ตนว่าขวัญ เช่น ลูกแก้วเมียขวัญ ช้างขวัญ ม้าขวัญ เพื่อนขวัญ ของขวัญ เป็นต้นและเรียกผู้ที่รู้วิธีทำขวัญว่าหมอขวัญหรือหมอพราหมณ์ เรียกวิธีเรียกขวัญให้มาอยู่กับตัวว่าสู่ขวัญ เรียกการสวดหรือสูตรในพิธีกรรมสู่ขวัญของพราหมณ์ว่าสูตรขวัญ เรียกเครื่องใช้ในพิธีสู่ขวัญว่าบายศรีซึ่งทำด้วยใบตองกล้วยเย็บเป็นกรวยเรียงกันประดับด้วยดอกไม้สด เช่น ดอกดาวเรืองดอกมะลิ ดอกบานไม่รู้โรย ดอกจำปาขาว (ดอกลั่นทม) จัดเป็นระเบียบอยู่บนพานหรือโตกปกติ

นิยมจัดด้วยพานทองเหลืองหมอพราหมณ์บางท่านให้แยกพาขวัญสำหรับใส่เครื่องใช้ประจำตัวของผู้เข้าพิธีสู่ขวัญอันได้แก่ กระจกส่องหน้า หวี เส้นผมตัดจากศีรษะเล็กน้อย เล็บ ผ้าขาวและเครื่องประดับอื่นๆต่างหาก ส่วนพานบายศรีจะใส่รูปเทียน ขนมหอย ผลไม้นิยมเป็นกล้วยน้ำว้า และเส้นด้ายไว้สำหรับผูกข้อมือ (ผูกแขน) โดยมีการวางไว้อย่างเป็นระเบียบตามช่องดอกไม้แต่โดยทั่วไปจะใช้เพียงพานเดียวรวมเรียกว่า พาขวัญ หรือพานบายศรี เมื่อเตรียมทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว การสู่ขวัญหรือสวดเชิญขวัญจะเริ่มขึ้นทุกคนจะนั่งพับเพียบล้อมวงหันหน้าเข้าสู่พาขวัญ ผู้ที่เป็นเจ้าของขวัญจะเอามือขวาจับพาขวัญพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือจะนั่งอยู่ทางด้านเหนือ ผู้รับขวัญมิตรสหายหรือแขกในงานจะนั่งด้านใต้ และร่วมกันยกพาขวัญขึ้นตอนเริ่มพิธี หมอทำขวัญจะตั้งจิตอธิษฐานให้เจ้าของขวัญมีความสุขความเจริญแล้วสวดเป็นภาษาบาลี ซึ่งมีความหมายว่า ขออัญเชิญเทวดาผู้เป็นใหญ่ มีท้าวสักกะ พระอินทร์ พระพรหม และเทพอารักษ์ทั้งหลายที่อยู่ ณ อาณาบริเวณนี้มาชุมนุมอวยพรให้เจ้าของขวัญมีความสุขสวัสดิ์ คำสวดหรือสูตรขวัญจะเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ของการสู่ขวัญแต่ละครั้งว่าสู่ขวัญเนื่องในโอกาสอะไร สู่ขวัญให้ใคร ในขณะที่เดียวกันผู้รับขวัญและบุคคลอื่นที่นั่งสงบเสถียรมีการเปล่งเสียงรับขวัญเป็นช่วงๆตอนที่หมอขวัญสวดว่า มาเด้อขวัญเอ๊ย เมื่อสวดจบจะมีการเจิมด้วยน้ำสุรา ภาษาท้องถิ่นเรียกว่า ฟายเหล่า ที่มีมือผู้รับขวัญเมื่อฟายเหล่าเสร็จหมอพราหมณ์ก็จะผูกข้อมือให้คนรับขวัญเป็นคนแรก ต่อไปจะเป็นพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่และแขกที่มาร่วมงานตามลำดับ ขณะผูกข้อมือผู้รับขวัญต้องหงายมือที่ผูกขึ้น มืออีกข้างหนึ่งยกขึ้นทำพนมมือเสมอก่อนเพื่อเป็นการเคารพขวัญและรับคำอวยพรการผูกข้อมือต้องหยิบไข่ไก่ หรือขนม ข้าวสุกจากพาขวัญมาวางบนมือเจ้าของขวัญด้วยเมื่อผูกข้อมือเสร็จทุกคนแล้วจึงมีการเลี้ยงข้าวปลาอาหารกันตามที่จัดไว้จนอิ่มหนำสำราญก็เป็นอันเสร็จพิธี

การสู่ขวัญเป็นเรื่องเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจซึ่งบรรพบุรุษของชาวอีสานได้เห็นความสำคัญขงจิตใจมากในการดำเนินชีวิตแทบทุกอย่างต้องอาศัยพลังทางจิตเพื่อจะได้ช่วยให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีสติสัมปชัญญะที่มั่นคงซึ่งจะก่อให้เกิดปัญญาและความมุ่งมั่นทุ่มเทไปสู่เป้าหมายสามารถเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นจึงเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่ควรถือปฏิบัติสืบทอดกันต่อไป

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรมและพานบายศรี

แหล่งที่มาชื่อ : นางทองเลื่อน ฉลุทอง อายุ ๘๐ ปี

ที่อยู่ : ๒๗ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหลordia จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : ศิลปกรรมและพานบายศรี

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการทำพานบายศรี การทำชั้นหมากเบ็ง ฯลฯ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของพิธีบายศรีสู่ขวัญ

กล่าวกันว่าพิธีบายศรีสู่ขวัญมาพร้อมกับพราหมณ์ทมิฬชานอินเดียที่อพยพมาสู่สุวรรณภูมิ หนังสือเก่าที่พบซึ่งออกในสมัยพระเจ้าอู่ทองกล่าวไว้ว่า บายเป็นภาษาเขมรแปลว่าข้าว ข้าวอันเป็นสิริมงคล ข้าวขวัญ กล่าวคือข้าวที่หุงปรุงรสโอชาอย่างดีเหมาะสมที่จะเป็นเครื่องสังเวยให้เทวดาโปรด พิธีใดเป็นพิธีเทวดาโดยตรง หรือต้องการที่จะอัญเชิญเทวดามาเป็นประธาน ต้องการของสังเวยที่ดีและมีสี่สะดุดตา ชาวทมิฬจึงมีเคล็ดลับความเชื่อในข้าวที่ย้อมสีตามสีประจำองค์เทวดา รวมถึงใช้สีล่อเทวดาฝ่ายร้ายให้ไปรวมต่างหากไม่ให้มาทำอับมงคลให้โทษแก่ มณฑลพิธีและบุคคล ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยกับทมิฬได้มีความเป็นมาอย่างเดียวกัน เนื่องจากได้มีการ ถ่ายทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ แก่กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีบวงสรวงเทวดา มีขนมต้มขาว มะพร้าวอ่อน กล้วย ข้าวย้อมสี เช่นข้าวเหนียวดำ ข้าวเหนียวแดง ก็นำมาใช้ในพิธีไทยอย่างชัดเจน นอกจากนี้ภาชนะบายศรีต้องเป็นกระถางที่ สำหรับบรรจุอาหาร ภายหลังเอาพานซ้อนกันขึ้นไปแล้วเอาของตั้งบนปากพาน เมื่อมีการถ่ายทอดมาที่ประเทศไทย ซึ่งมีศิลปศาสตร์ที่เจริญขึ้น กระถางใบตองก็ถูกประดิษฐ์ประดิษฐ์ให้สวยงามเป็นกระถางเจิม ซึ่งประดับประดาตกแต่งที่ ปากกระถางให้มีความงดงามมีกระจ่าง มียอดแหลมตาม ศิลปะแบบไทย ๆ

ความหมายของบายศรีสู่ขวัญ

บายศรี เป็นของสูงเป็นสิ่งที่มีความหมายของคนไทย ตั้งแต่โบราณมาจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่เกิดจะจัดพิธีสังเวยและทำขวัญในวาระต่างๆ ซึ่งจะต้อง มีบายศรีเป็นสิ่งสำคัญในพิธีนั้นๆ ซึ่งเป็นศาสนพิธีของพราหมณ์

คำว่า บาย ภาษาเขมร แปลว่า ข้าวสุก
บาย ภาษาถิ่นอีสาน แปลว่า จับต้อง สัมผัส
ศรี เป็นคำมาจากภาษาสันสกฤตตรงกับ
ภาษาบาลี ว่า สิริ แปลว่า มิ่งขวัญ

คำว่า “ บายศรี ” แปลว่า ข้าวขวัญ หรือ
สิ่งที่ นำสัมผัสกับความดีงาม (ความหมายของชาวอีสาน)

บายศรี ตามพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า ข้าวอันเป็น สิริ ,ขวัญข้าว หรือ
ภาชนะใส่เครื่องสังเวย

ในโบราณมีการเรียกพิธีสู่ขวัญ ว่า บาศรี
เหตุที่เรียกว่า บาศรี เนื่องมาจากเป็นพิธีสำหรับ บุคคลชั้นเจ้านายผู้ใหญ่เท่านั้น จึงมีคำว่า บา อยู่ด้วย “บา” ในภาษา
โบราณอีสานใช้เป็นคำนำหน้าเรียกเจ้านาย เช่น บาท้าว บาบ่าว บาคราญ เป็นต้น ส่วนคำว่า ศรี หมายถึงผู้หญิง
และสิ่งที่เป็นสิริมงคล บาศรี จึงหมายถึง การทำพิธีที่เป็นสิริมงคลแต่ปัจจุบันนี้ คำว่า บาศรี ไม่ค่อยนิยมเรียกกันแล้ว
มักนิยมเรียกว่า บายศรี เป็นส่วนมาก

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสภัญญะและหมอลำ

แหล่งที่มาชื่อ : นางนุรัตน์ อามาศย์ อายุ ๕๖ ปี
ที่อยู่ : ๕๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : สภัญญะและหมอลำ
ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการขับร้องสภัญญะและหมอลำ
เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

หมอลำหมู่ หมอลำเพลินเป็นการลำที่มีผู้แสดงครบ หรือเกือบจะครบตามจำนวนตัวละครในเรื่องที่ดำเนินการแสดง มีอุปกรณ์ประกอบ ทั้งฉาก เสื้อผ้าสมจริงสมจัง และยังมีเครื่องดนตรีประกอบ แต่เดิมที่มีหลักๆ คือพิณ (ซุง หรือ ซึง) แคน กลอง กรลำจะมี ๒ แนวทางคือ ลำเวียง จะเป็นการลำแบบลำกลอน หมอลำจะแสดงเป็นตัวละครตามบทบาทในเรื่อง การดำเนินเรื่องค่อนข้างช้า แต่ก็ได้อรรถรสของละครพื้นบ้าน หมอลำได้ใช้พรสวรรค์ของตนเองในการลำ ทั้งทางด้านเสียงร้อง ปฏิภาณไหวพริบและความจำ เป็นที่นิยมในหมู่ผู้สูงอายุ ต่อมาเมื่อดนตรีลูกทุ่งมีอิทธิพลมากขึ้น จึงเกิดวิวัฒนาการของหมอลำหมู่อีกครั้งหนึ่ง โดยได้ประยุกต์กลายเป็น ลำเพลิน ซึ่งมีจังหวะที่เร้าใจชวนให้สนุกสนาน ก่อนการลำเรื่องในช่วงหัวค่ำจะมีการนำเอารูปแบบของ วงดนตรีลูกทุ่งมาใช้เรียกคนดู กล่าวคือ จะมีนักร้องมาร้องเพลงลูกทุ่งหรือบางคณะหมอลำ ได้นำเพลงสตริงที่กำลังฮิตในขณะนั้นมาขับร้อง มีทางเครื่องหรือแดนซ์เซอร์เต้นประกอบ นำเอาเครื่องดนตรีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เช่น กีตาร์ คีย์บอร์ด แซ็กโซโฟนทรัมเปต และกลองชุด เป็นต้น โดยนำมาผสมผสานเข้ากับเครื่องดนตรีเดิมได้แก่ พิณ แคน ทำให้ได้รสชาติของดนตรีที่แปลกออกไป ยุคนี้เน้นว่าหมอลำเฟื่องฟูมากที่สุด คณะหมอลำต่างๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ในแถบจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม อุบลราชธานี อุดรธานี หมอลำหมู่สามารถแบ่งตามทำนอง

ของบทกลอนลำได้อีกซึ่งแต่ละทำนองจะออกเสียงสูงต่ำไม่เหมือนกัน ได้แก่ ทำนองขอนแก่น ทำนองกาฬสินธุ์ ทำนองสรวงคาม ทำนองอุบล เป็นต้น

หมอลำเป็นองค์วิชาความรู้อย่างหนึ่ง ทำให้เราเรียนรู้สังคม และวัฒนธรรมได้ การแสดงหมอลำไม่ใช่แค่การอนุรักษ์ แต่ยังอธิบาย ความหมายและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในวงชาวบ้านซึ่งเป็นมูลชั้นต้น อย่างดี ในเมื่อวัฒนธรรมอีสานได้มีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นเรา ควรที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมของเราไว้ วัฒนธรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของไทย ก็คือเอกลักษณ์ของชาติไทยและที่คนไทยเรามีความมั่นคงอยู่ได้ทุกวันนี้ก็ เพราะเรามีเอกลักษณ์ มีวัฒนธรรมไทยที่เป็นวิถีชีวิตของเรา

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

สรภัญญะ เป็นทำนองการสวดทำนองหนึ่ง มีจุดกำเนิดมา จากการสวดทางพระพุทธศาสนา เป็นทำนองเทศน์โปรดพุทธศาสนิกชนใน ตอนแรก ต่อมาจึงฝึกให้ฆราวาสร้อง สำหรับการร้องในภาคอีสานนั้นจะร้อง กันแพร่หลายในเทศกาลเข้าพรรษา ซึ่งเป็นช่วงที่ชาวบ้านว่างจากการทำนา และรอช่วงการเก็บเกี่ยวมาถึง ชาวบ้านจึงใช้เวลาไปร่วมทำบุญที่วัด เช่น จัดทำดอกไม้ จัดทำตะเกียงน้ำมันจากพืช เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงจุดให้มีแสง สว่างพอที่พระสงฆ์จะใช้เวลากลางคืน นอกจากนี้ จะมีสตรีจับกลุ่มกันร้อง สรภัญญะโดยมีรุ่นเก่าเป็นผู้ฝึก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่สามารถสืบทอดได้ว่ามี การสวดสรภัญญะตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันการสวดสรภัญญะของ ชาวภาคอีสานนั้น นิยมสวดกันในงานศพ งานทอดผ้าป่า งานกฐิน งานทอด เทียน งานกวนข้าวทิพย์ และในกิจกรรมวันธรรมสวนะ (วันพระ) ส่วนภาค กลางนั้นนิยมร้องในงานศพ เช่นเดียวกับการสวดพระอภิธรรม จุดมุ่งหมาย ของการสวดมีจุดประสงค์เดียวกันคือ การเผยแพร่ธรรมะ ดังนั้น เนื้อหาที่ใช้สวดจึงมักให้คติธรรม เช่น เรื่อง เวสสันดรชาดก และชาดกต่างๆ โดยปกติแล้ว คณะขับร้องสรภัญญะ จะประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๓ - ๗ คน คน ที่มีเสียงไพเราะที่สุดจะเป็นหัวหน้า

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้าน

แหล่งที่มาชื่อ : นางสาววิภา ชนะพล อายุ ๓๖ ปี

ที่อยู่ ๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรณรัมย์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : ด้านอาหารพื้นบ้าน การทำขนมไทย

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการทำขนมไทยพื้นบ้าน การทำขนมห่อ
ขนมชั้น ขนมกล้วย ขนมตะโก้ ขนมหม้อแกง ขนมกล้วยแปบ ขนมต้ม เป็นต้น

ประวัติและความเป็นมา

ในสมัยโบราณคนไทยจะทำขนมเฉพาะวาระสำคัญ
เท่านั้น เป็นต้นว่างานทำบุญ งานแต่ง เทศกาลสำคัญ หรือต้อนรับ
แขกสำคัญ เพราะขนมบางชนิดจำเป็นต้องใช้กำลังคนอาศัยเวลาใน
การทำพอสมควร ส่วนใหญ่เป็น ขนมประเพณี เป็นต้นว่า ขนมงาน
เนื่องในงานแต่งงาน ขนมพื้นบ้าน เช่น ขนมครก ขนมกล้วย ฯลฯ ส่วน
ขนมในรั้วในวังจะมีหน้าตาสวยงาม ประณีตวิจิตรบรรจงในการจัดวาง
รูปทรงขนมสวยงาม

ขนมไทยดั้งเดิม มีส่วนผสมคือ แป้ง น้ำตาล กะทิ
เท่านั้น ส่วนขนมที่ใช้ไข่เป็นส่วนประกอบ เช่น ทองหยิบ ทองหยอด
เม็ดขนุน นั้น มาริ กีมาร์ เดอ ปีนา (ท้าวทองกิมม้า) หลิงสาวชาว
โปรตุเกส เป็นผู้นำสูตรมาจากโปรตุเกส

ขนมไทยที่นิยมทำกันทุกๆ ภาคของประเทศไทย ใน
พิธีการต่างๆ ก็คือขนมจากไข่ และเชื่อกันว่าชื่อและลักษณะของขนม
นั้นๆ เช่น รับประทานฝอยทอง เพื่อหวังให้อยู่ด้วยกันยืนยาว มีอายุ
ยืน รับประทาน ขนมชั้นก็ให้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน รับประทาน ขนม
กล้วยฟูก็ขอให้เจริญ รับประทานขนมทองเอก ก็ขอให้ได้เป็นเอก เป็น
ต้น

ในสมัยรัชกาลที่ ๑ มีการพิมพ์ตำราอาหารออกเผยแพร่ รวมถึงตำราขนมไทยด้วย จึงนับได้ว่าวัฒนธรรมขนมไทยมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรก ตำราอาหารไทยเล่มแรกคือแม่ครัวหัวป่าก์ ต่อมาเมื่อการค้าเจริญขึ้นในตลาดมีขนมนานาชนิดมาขาย และนับว่าเป็นยุคที่ขนมไทยเป็นที่นิยม

ขนมไทย

ขนมไทยหลายชนิด อาทิ ทองหยอด, ทองหยิบ, ฝอยทอง ซึ่งเป็นขนมที่มีที่มาจากโปรตุเกส โดย ท้าวทองกีบม้า ขนมไทย มีเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทยคือ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำ ที่พิถีพิถันรสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน ตลอดจนกรรมวิธีที่ประณีตบรรจง

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ชื่อ ศูนย์ลือไม้เฟอร์นิเจอร์

ชื่อหลัก : ศูนย์ลือไม้เฟอร์นิเจอร์

ชื่อภาษาถิ่น : ลือไม้ สร้างสุข

ชื่อแหล่งที่มา : นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ ผู้ก่อตั้งร้านลือไม้เฟอร์นิเจอร์ แหล่งรวมผู้พิการซึ่งขาดโอกาส
จากสถานการณ์ที่พลิกผันในชีวิตมาร่วมกันแสดงทักษะที่ตนเองมีผ่านงานไม้และงานแก้ว

ที่อยู่ : ๑ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรณรัมย์ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๕๐

ติดต่อ/เบอร์ และ ID ๐๙๕๖๗๒๖๓๔๖

ประวัติความเป็นมา

ความหมายของ กลุ่มลือไม้เฟอร์นิเจอร์ คือ มนุษย์ลือไม้ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕ จากกลุ่มผู้ป่วยที่นอนติดเตียงมาฟื้นฟูต่อยอด ด้วยการทำอาชีพแรกที่มารวมกลุ่มกันที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ มีสมาชิก ๕ คน เป็นคนพิการที่นั่งวีลแชร์ทั้งหมด โดยเริ่มต้นจากการทำกระจกพันทราย และงานเข้ากรอบรูป หลังจากที่ทำมาได้ประมาณ ๑ ปีกว่า ๆ สมาชิกกลุ่มน้อง ๆ ที่ทำงานด้วยกันก็เริ่มมองเห็นศักยภาพของตนเองเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดความมั่นใจ และศรัทธาในตนเองมากขึ้น เพราะก่อนที่จะเข้ามาทำอาชีพทุกคนรู้สึกว่าคุณค่า ไม่มีความสามารถทำอะไรได้เลย แต่พอได้รวมกลุ่มมีเพื่อนมีงานทำ ทุกคนก็เปลี่ยนความคิด และอยากทำงานที่ตนเองถนัด และเคยทำก่อนที่จะเป็นพิการ

สมาชิกกลุ่มในแต่ละคนต่างก็มีความสามารถกัน
อยู่แล้ว ในแต่ละด้าน เช่น บางคนเคยเป็นช่างซ่อมรถยนต์บ้าง
บางคนเคยเป็นช่างเชื่อมบ้าง บางคนเคยเป็นช่างเฟอร์นิเจอร์
นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ) มีความคิดว่าถ้าคนเรา
จะมีความสุขและยั่งยืนได้ ก็ต้องได้ทำงานที่ตนเองชอบและถนัด
เท่านั้น

ต่อมา นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ)
จึงหาเครื่องมือง่าย ๆ ที่เป็นเม็ดเงินวด มาทดลองทำ และทำมาได้ ๔
ปี จากทุนของตัวเอง และ บริษัทไอสดสกา ทำ CSR และทำมา
ตลอดเกือบ ๔ ปี มาถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กลุ่มดั่งไม้ จึงได้งบประมาณ
จาก มาตรา ๓๕ พรบ.การจ้างงานคนพิการ โดยผ่านสถาบัน
พัฒนาธุรกิจชุมชนเป็นตัวแม่ซึ่ง จึงได้รับการสนับสนุนจาก
บริษัท ยูเนี่ยน ออโต้ พาร์ท มานูแฟคเจอริ่ง จำกัด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งหมด ๑๒ สิทธิ กลุ่มดั่งไม้ได้นำ
งบประมาณที่ได้ มาสร้างอาคารโรงงาน ซื้อเครื่องมือไฟฟ้าในการทำงาน ทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพและ
สวยงามมากขึ้น

และในปีต่อมา พ.ศ. ๒๕๖๑กลุ่มดั่งไม้ก็ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก บริษัท ยูเนี่ยน
ออโต้พาร์ท มานูแฟคเจอริ่ง อีกเป็นปีที่ ๒ จึงได้สร้างเป็นร้านค้าเพื่อเป็นของฝากของคนพิการ ทั้งอำเภออุบลรัตน์
และให้เป็นที่รวมสินค้าชุมชนรวมทั้งเฟอร์นิเจอร์ของกลุ่มดั่งไม้ด้วย โดยทางกลุ่มดั่งไม้มีจุดประสงค์ให้เป็น จุดแลนด์
มาร์ก (landmark) ของอำเภออุบลรัตน์

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มดั่งไม้

๑. เพื่อให้คนพิการ มีความรู้สึกเชื่อมั่น และ
ศรัทธาในตนเอง
๒. เพื่อให้มีอาชีพ และมีรายได้ที่ยั่งยืน
๓. สามารถดูแลตนเองและครอบครัวไม่เป็น
ภาระให้กับครอบครัวและสังคม
๔. เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้กับชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา : ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้มีความ
รู้และชำนาญด้านการอุตสาหกรรมและหัตถกรรม โรงงานผลิต
เฟอร์นิเจอร์ ที่ไม่เหมือนใคร ตั้งอยู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์
สมบูรณ์ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น แรงงาน
ที่นี่ล้วนแต่เป็นผู้พิการที่ทำงานทุกอย่างบนรถวีลแชร์ ในชื่อ
ของ [“ศูนย์ล้อไม้เฟอร์นิเจอร์”](#) พวกเขาผลิตผลงานคุณภาพทั้งชุด
โต๊ะ เก้าอี้ กล่องใส่ของ ชั้นวาง และอื่นๆ อีกหลากหลาย

ประวัติ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์

ชื่อ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ เกิดเมื่อ
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ อายุ ๔๙ ปี ที่อยู่ ๑ หมู่ที่ ๔ ตำบล
ทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม และอุตสาหกรรม ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการบริหารจัดการกลุ่มด้านการตลาดให้สมาชิกกลุ่มได้มีรายได้ที่ยั่งยืนมั่นคง

นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ ตำแหน่งประธานกลุ่มลือไม้เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งไม่ได้เป็นคนพิการ แต่กำเนิด ความพิการเกิดจากอุบัติเหตุเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยการขับซิ่งรถมอเตอร์ไซค์ ในขณะที่อายุ ๒๖ ปี ได้ขับรถออกไปทำงานที่บึงสี สหารัตน์ธิเบศร์ ตำแหน่งหัวหน้าแผนก

หลังจากเกิดอุบัติเหตุ นอนติดเตียง ๓ ปี ต่อมาปีที่ ๔ จึงได้เปลี่ยนความคิดจากการได้ดูโฆษณาตัวหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ “การหมดไปตั้งครึ่ง กับการเหลือตั้งครึ่ง” จึงเกิดแรงบันดาลใจทำให้ลุกขึ้นมาเพื่อดูแลตัวเองในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น อาบน้ำ ทำกับข้าว ซักผ้า หวังว่าคงจะไม่เป็นภาระให้กับคนที่ดูแลมากจนเกินไป แต่ก็มาคิดได้อีกว่ามันคงยังไม่พอเพราะว่า ถ้าพอกับแม่ที่ดูแลไม่มีแล้ว เราจะเอาเงินจากที่ไหนมาดูแลตนเอง หรือในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

จากนั้นจึงได้ตัดสินใจอีกครั้ง คือ ต้องหารายได้เอง หาอาชีพทำ สุดท้ายก็ได้เพื่อนสมัยทำงานด้วยกัน จึงได้ชักชวนกันมาลงทุนทำการค้าขาย เริ่มจากการขายครีมหน้าขาว ขายกระเปาะ ขายทุกอย่างทุกอย่างที่ทำให้มีรายได้ สามารถดูแลตนเองและดูแลพ่อแม่ และยังมีเงินเหลือเก็บด้วย ทำการค้าขายกับเพื่อนเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นเวลา ๑๐ ปี

หลังจากนั้นได้รับการชวนเข้ากลุ่มคนพิการ ของอำเภออุบลรัตน์ จากนักรายภาพบำบัด โรงพยาบาลอุบลรัตน์ รวมกลุ่มครั้งแรกเจอเพื่อนพิการที่หลากหลาย ความพิการ แต่ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ) ได้โพกัสคนที่พิการนั่งวิลแชร์ เพราะกายภาพเหมือนกัน จึงได้ชักชวนมาฟื้นฟูเพื่อให้อายุยืนยาวจากนักรายภาพ หลังจากนั้นก็ต่อยอดมาทำอาชีพและสำคัญยิ่ง น้อง ๆ ที่ทำงานแต่ละคน ไม่ได้พิการแต่กำเนิด ซึ่งพวกเขาเคยทำงานกันมาก่อนทั้งนั้น หลังจากพวกเขาได้มีโอกาสมีงานทำ ที่มีรายได้จากน้ำพักน้ำแรงของพวกเขา จึงทำให้น้อง ๆ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกที่ตัวเองยังมีตัวตนอยู่ ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว ที่สำคัญยิ่งเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ตนเองทำ มีรายได้ มีอาชีพทำที่ยั่งยืน สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี ปัจจุบัน กลุ่มลือไม้รวมกลุ่มเป็นเวลา ๗ ปี

